

ЗВІТ ПРО РЕЗУЛЬТАТИ АУДИТУ ВІДПОВІДНОСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ МІНІСТЕРСТВА КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

Відповідальна:

член Рахункової палати
Єлизавета ПУШКО-ЦИБУЛЯК

м. Київ

www.rp.gov.ua

Зміст

ВИСНОВКИ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ АУДИТУ ВІДПОВІДНОСТІ.....	6
1. Чи повною мірою Мінкультури забезпечило формування державної політики у сфері культури та інформаційної політики.....	13
1.1. Відповідність та достатність концептуальних і стратегічних засад, нормативно-правової бази для забезпечення формування та реалізації державної політики у сфері культури та інформаційної політики	14
1.2. Відповідність та повнота виконання Мінкультури завдань з формування державної політики.....	16
2. Чи повною мірою Мінкультури забезпечило реалізацію державної політики у сфері культури та інформаційної політики.....	19
2.1. Стан виконання планів роботи Міністерства та планів пріоритетних дій Уряду.....	21
2.2. Організаційно-управлінське та кадрове забезпечення діяльності Мінкультури.....	25
2.3. Стан здійснення Мінкультури моніторингу та оцінювання реалізації державної політики у сфері культури	28
2.4. Відповідність та повнота реформування системи забезпечення населення культурними послугами	29
3. Наскільки забезпечено Мінкультури достатніми ресурсами для здійснення керівництва та управління у сфері культури та інформаційної політики	31
3.1. Повнота виконання Мінкультури функцій головного розпорядника бюджетних коштів.....	31
3.2. Стан фінансового забезпечення діяльності Мінкультури.....	33
3.3. Стан здійснення функції з управління об'єктами державної власності, що належать до сфери управління Мінкультури.....	36

ВИСНОВКИ	41
Відповіді об'єктів контролю	43
Рекомендації	44
ВНУТРІШНІЙ КОНТРОЛЬ	46
Недоліки внутрішнього контролю, виявлені аудитом	46
Надані рекомендації	47
ІНШІ ПИТАННЯ, ЯКІ МАЮТЬ БУТИ ПОВІДОМЛЕНІ	48
ДОДАТКИ	49

СПИСОК СКОРОЧЕНЬ

Єдиний реєстр	Єдиний реєстр об'єктів державної власності
Закон України «Про культуру»	Закон України від 14 грудня 2010 року № 2778-VI «Про культуру»
КМУ, Уряд	Кабінет Міністрів України
КПКВК 3801010	бюджетна програма «Керівництво та управління у сфері культури та інформаційної політики»
Мінекономіки	Міністерство економіки України
Мінкультури, Міністерство	Міністерство культури та інформаційної політики України
Положення про Мінкультури	Положення про Міністерство культури та стратегічних комунікацій України, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2019 року № 885
суб'єкти	підприємства, установи та організації, що належать до сфери управління Мінкультури

ВСТУПНЕ СЛОВО

Необхідною умовою гармонійного розвитку державотворчих процесів є розвиток культури та ефективність інформаційної політики. Культурні та інформаційні чинники мають важливе значення для створення гармонійного соціального середовища, підвищення його інтелектуального та духовного потенціалу, а в умовах російської агресії стають також вагомими чинниками забезпечення національної безпеки України

Формування національної ідентичності, збереження історичної пам'яті та культурних цінностей — основа процесу єднання українського суспільства та формування спільної національної історичної пам'яті. Оновлення підходів до формування та реалізації державної політики у сфері культури та інформаційної політики в Україні має відповідати викликам, які постали перед державою в умовах російської агресії, а також враховувати ухвалені рішення про надання Україні статусу кандидата на членство в Європейському Союзі.

Це передбачає вдосконалення національного законодавства та нормативних документів щодо розвитку культури в Україні, закріплення беззаперечного значення культури Українського народу для збереження національної ідентичності, забезпечення ефективної інформаційної політики.

Рахункова палата провела аудит відповідності забезпечення діяльності Міністерства культури та інформаційної політики України з метою встановлення фактичного стану діяльності Міністерства, надання оцінки законності, своєчасності та повноти прийнятих управлінських рішень у процесі керівництва та управління у сфері культури та інформаційної політики за рахунок коштів Державного бюджету України за бюджетною програмою за КПКВК 3801010 «Керівництво та управління у сфері культури та інформаційної політики».

Досліджено причинно-наслідковий зв'язок між недостатністю нормативно-правового врегулювання у сфері культури та інформаційної політики, незатвердженням актуальної стратегії розвитку культури, ухваленими управлінськими рішеннями та невиконанням Мінкультури завдань з формування і реалізації державної політики у цій сфері, а також незабезпеченням ефективного управління об'єктами державної власності, які перебувають у сфері управління Міністерства.

За результатами аудиту ми надали рекомендації, виконання яких має позитивно вплинути на процес формування і реалізацію державної політики у сфері культури та інформаційної політики України, що також сприятиме зміцненню національної безпеки України.

Член Рахункової палати

Єлизавета ПУШКО-ЦИБУЛЯК

ВИСНОВКИ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ АУДИТУ ВІДПОВІДНОСТІ

Звіт про результати аудиту відповідності забезпечення діяльності Міністерства культури та інформаційної політики України буде надіслано Верховній Раді України, Кабінету Міністрів України, Міністерству культури та стратегічних комунікацій України.

Застосовані стандарти аудиту

Аудит проведено згідно з Методологією проведення аудиту відповідності, затвердженою рішенням Рахункової палати від 06.06.2023 № 12-3, та Методологією проведення аудиту ефективності, затвердженою рішенням Рахункової палати від 06.06.2023 № 12-2. Цей аудит відповідності є комбінованим, при проведенні використовувались елементи аудиту ефективності та аудиту фінансової звітності в розумінні пункту 14 ISSAI 300 «Принципи аудиту ефективності» та пункту 20 ISSAI 400 «Принципи аудиту відповідності». Результати аудиту дають підстави висловити обґрунтовану впевненість.

Предмет та обсяг аудиту

Предметом аудиту є процеси здійснення Мінкультури керівництва і управління у сфері культури та інформаційної політики, управління коштами державного бюджету, прийняті управлінські рішення, нормативно-правові акти, організаційно-розпорядчі документи, первинні фінансові та інші документи, підготовлені та затверджені об'єктом контролю.

Під час аудиту досліджувалися такі питання: чи повною мірою Мінкультури забезпечено формування державної політики у сфері культури та інформаційної політики; чи повною мірою Мінкультури забезпечено реалізацію державної політики у сфері культури та інформаційної політики; наскільки Мінкультури забезпечено достатніми ресурсами для здійснення керівництва та управління у сфері культури та інформаційної політики.

Період, охоплений аудитом: 2020–2023 роки¹.

Об'єкт контролю, що підлягає аудиту — Мінкультури.

¹ Діяльність Мінкультури фактично розпочалася з 26.03.2020, після його утворення на підставі постанови КМУ від 23 березня 2020 року № 238 «Деякі питання оптимізації діяльності центральних органів виконавчої влади»

Обмеження аудиту

Обмеження для аудиту не визначались.

Критерії аудиту:

Питання 1: Чи повною мірою Мінкультури забезпечило формування державної політики у сфері культури та інформаційної політики

Критерії аудиту	Фактичний стан
<p>Наявність концептуальних та стратегічних засад:</p> <ul style="list-style-type: none"> за участі Міністерства розроблено та затверджено концептуальні та стратегічні засади державної політики, якими визначено цілі, пріоритети та принципи у сфері культури та інформаційної політики 	<p>Мінкультури не розробило Стратегії розвитку культури та плану заходів щодо її реалізації;</p> <p>концептуальні та стратегічні засади інформаційної політики не затверджувались. Затверджено Стратегію інформаційної безпеки, яка є складником інформаційної політики</p>
<p>Достатність нормативно-правового забезпечення:</p> <ul style="list-style-type: none"> законодавством визначено межі відповідальності та завдання Міністерства при формуванні та реалізації державної політики у сфері культури та інформаційної політики 	<p>Формування та реалізація державної політики у сфері культури та інформаційної політики здійснювались за умов недостатності нормативно-правового забезпечення</p>
<p>Повнота виконання Міністерством завдань з формування державної політики:</p> <ul style="list-style-type: none"> розроблено та затверджено нормативно-правові акти, визначені у планах пріоритетних дій Уряду; виконано плани діяльності Мінкультури з підготовки проєктів регуляторних актів 	<p>У 2020–2023 роках Міністерство розробило лише 31 відс. нормативно-правових актів, передбачених планами пріоритетних дій Уряду та планом роботи Міністерства на 2023 рік;</p> <p>Мінкультури забезпечило виконання планів діяльності з підготовки проєктів регуляторних актів</p>
<p>Загальний коментар:</p> <ul style="list-style-type: none"> формування та реалізація державної політики у сфері культури відбуваються за умов незатвердження актуальної стратегії розвитку культури та недотримання принципів послідовності, наступництва і безперервності; інституційна спроможність Мінкультури у формуванні та реалізації державної політики є обмеженою; мають місце ознаки загроз національній безпеці України у сфері культури, зумовлені невизначеністю та непослідовністю дій щодо консолідації української нації, збереження національної ідентичності та протидії гуманітарній агресії 	

Питання 2: Чи повною мірою Мінкультури забезпечено реалізацію державної політики у сфері культури та інформаційної політики

Критерії аудиту	Фактичний стан
<p>Повнота виконання Міністерством завдань та функцій з реалізації державної політики у сфері культури та інформаційної політики:</p> <ul style="list-style-type: none"> реалізовано заходи, визначені в планах пріоритетних дій Уряду та планах діяльності Мінкультури; виконано завдання, визначені у Положенні про Міністерство культури та інформаційної політики України; здійснюються моніторинг та оцінювання реалізації державної політики у сфері культури 	<p>Звіти про виконання планів роботи Міністерства за 2020–2022 роки Міністром не затверджувались;</p> <p>структурні підрозділи Міністерства забезпечили виконання 40 відс. заходів з реалізації державної політики, передбачених планом роботи Міністерства на 2023 рік, та 45,5 відс заходів, передбачених планами пріоритетних дій Уряду на 2020, 2021 роки;</p> <p>Мінкультури не створило дієвої системи моніторингу та оцінювання реалізації державної політики у сфері культури</p>
<p>Загальний коментар:</p> <ul style="list-style-type: none"> керівництво Мінкультури в 2020–2022 роках не забезпечило безперервного процесу планування, моніторингу реалізації планів та звітування за результатами їх виконання; нівелюється значення документів стратегічного планування та державної політики у сфері культури, що робить їх декларативними, оскільки не встановлений реальний механізм отримання впевненості у досягненні запланованих результатів реалізації державної політики 	
<p>Організаційно-управлінське забезпечення діяльності Мінкультури:</p> <ul style="list-style-type: none"> визначено структурні підрозділи апарату Мінкультури, відповідальні за реалізацію повноважень та заходів з формування та реалізації державної політики; забезпечено укомплектування керівниками та працівниками структурних підрозділів апарату Мінкультури для реалізації повноважень та функцій з формування та реалізації державної політики 	<p>Мінкультури визначені структурні підрозділи апарату, відповідальні за реалізацію повноважень та заходів з формування та реалізації державної політики;</p> <p>Мінкультури в 2020–2023 роках не забезпечило укомплектування керівних посад структурних підрозділів, відповідальних за формування державної політики;</p> <p>частка вакантних посад структурних підрозділів апарату Мінкультури, відповідальних за формування та реалізацію державної політики, становила від 25 до 60 відсотків</p>
<p>Професійна компетентність:</p> <ul style="list-style-type: none"> кваліфікація та досвід керівників профільних структурних підрозділів відповідають вимогам до професійної компетентності; під час добору кадрів визначені спеціальні вимоги щодо досвіду з формування та реалізації державної політики Мінкультури не визначені спеціальні вимоги щодо компетентностей кандидатів при проведенні конкурсів на зайняття посад фахівців з питань реформ та наявності у них досвіду з формування державної політики 	
<p>Загальний коментар:</p> <ul style="list-style-type: none"> система управління та інституційна спроможність Міністерства є послабленими; виявлений ризик нереалізації проєктів у сфері культури та інформаційної політики 	

Питання 3: Наскільки забезпечено Мінкультури достатніми ресурсами для здійснення керівництва та управління у сфері культури та інформаційної політики

Критерії аудиту	Фактичний стан
<p>Виконання функцій головного розпорядника коштів державного бюджету:</p> <ul style="list-style-type: none"> бюджетну програму за КПКВК 3801010 сформовано та виконано відповідно до вимог бюджетного законодавства; фактичні результативні показники відповідають затвердженим у паспорті бюджетної програми 	<p>Мета бюджетної програми не є чіткою та реальною, неповною мірою відповідає пріоритетам державної політики;</p> <p>визначені в паспорті бюджетної програми результативні показники не характеризують ходу її реалізації, ступеня досягнення цілей державної політики;</p> <p>необґрунтоване планування бюджетних коштів за КПКВК 3801010;</p> <p>фактичні результативні показники відповідають затвердженим у паспорті бюджетної програми</p>
<p>Фінансові ресурси: фінансове забезпечення є достатнім для виконання завдань з керівництва та управління у сфері культури та інформаційної політики</p>	<p>Фінансове забезпечення діяльності Мінкультури з керівництва та управління у сфері культури та інформаційної політики за КПКВК 3801010 було неповним;</p> <p>Надання Міністерством оцінки достатності фінансового його забезпечення ускладнюється через нездійснення розрахунків Мінкультури при плануванні видатків</p>
<p>Здійснення функції з управління об'єктами державної власності, що належать до сфери управління Мінкультури</p>	<p>Мінкультури не здійснюється аналіз та не забезпечений контроль за ефективністю управління об'єктами державної власності, внаслідок чого виникла розбіжність між даними фінансової звітності Міністерства та інформацією Єдиного реєстру Фонду державного майна України в сумі 9 867,3 млн гривень</p>
<p>Загальний коментар:</p> <ul style="list-style-type: none"> має місце формальний підхід Міністерства до формування паспортів бюджетної програми за КПКВК 3801010. Показники бюджетної програми не дають можливості надати оцінку ступеню досягнення мети та стану виконання завдань бюджетної програми, а також оцінити ефективність бюджетної програми за КПКВК 3801010 	

Використані методи аудиту

<p>Узагальнення, систематизація, аналіз та порівняння нормативно-правових актів, розпорядчих та інших документів</p>		<p>Отримати впевненість у наявності стратегічних засад державної політики та повноті врегулювання законодавством процесів формування та реалізації державної політики у сфері культури та інформаційної політики</p>
<p>Аналіз методів організації роботи об'єкта контролю</p>		<p>Оцінити можливості виконання покладених повноважень та функцій у відповідній сфері</p>
<p>Отримання пояснень та інформації від посадових осіб Мінкультури</p>		<p>Отримати підтвердження фактів та відомостей, викладених у документах, уточнення відповідальних осіб з питань здійснення Мінкультури керівництва і управління у сфері культури та інформаційної політики</p>
<p>Аналітичні розрахунки, порівняння, фактична і документальна перевірки, підтвердження, спостереження</p>		<p>Отримати додаткову впевненість щодо достовірності зібраних під час аудиту доказів</p>
<p>Документальна і фактична перевірки фінансових розрахунків і обґрунтувань</p>		<p>Оцінити достатність фінансового забезпечення об'єкта аудиту для виконання покладених завдань і функцій</p>

Резюме

Аудит проведено з метою надання оцінки відповідності забезпечення діяльності Мінкультури при здійсненні керівництва та управління у сфері культури та інформаційної політики за рахунок коштів бюджетної програми за КПКВК 3801010 «Керівництво та управління у сфері культури та інформаційної політики».

Важливість надання такої оцінки зумовлена насамперед тим, що Мінкультури є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах:

- культури та державної мовної політики;
- інформаційного суверенітету, інформаційної безпеки, державного іномовлення, популяризації України у світі, стратегічних комунікацій, зокрема з питань поширення суспільно важливої інформації в Україні та за її межами;
- відновлення та збереження національної пам'яті, мистецтв, охорони культурної спадщини, музейної справи, вивезення, ввезення і повернення культурних цінностей;
- медіа, зокрема з питань медіаграмотності, інформаційній та видавничій сферах.

Також Міністерство є одним з відповідальних виконавців Стратегії національної безпеки України² реалізація якої націлена на забезпечення національних інтересів та безпеки, подолання загроз незалежності України та її суверенітету і передбачає заходи з протистояння гуманітарній агресії, розвиток української культури як основи консолідації української нації та зміцнення її ідентичності.

За результатами аудиту встановлено низку проблем та недоліків у частині здійснення Мінкультури керівництва та управління у сфері культури та інформаційної політики, зокрема:

Упродовж 2020–2023 років Мінкультури здійснювало керівництво та управління у сфері культури та інформаційної політики за рахунок коштів державного бюджету за КПКВК 3801010 у сумі 521,8 млн грн безсистемно та неефективно.

Не було створено достатнього нормативно-правового підґрунтя для забезпечення ефективного керівництва та управління у сфері культури та інформаційної політики. Мінкультури не розроблено Стратегію розвитку культури та плану заходів з її реалізації, а стратегічні засади у сфері інформаційної політики затверджено тільки за напрямом забезпечення інформаційної безпеки. У 2020–2023 роках Міністерство виконало лише 31 відсоток заходів щодо розроблення нормативно-правових актів, передбачених планами пріоритетних дій Уряду.

Реалізація державної політики у сфері культури та інформаційної політики в умовах незатвердження актуальної стратегії та недостатності нормативно-правового забезпечення спричинила поглиблення безсистемності керівництва та управління в цих сферах і не забезпечила виконання повною мірою встановлених завдань. Мінкультури не створена дієва система моніторингу динаміки кількісних і якісних змін у сфері культури та інформаційної політики та не здійснюються оцінювання результативності, вимірювання прямих ефектів та наслідків реалізації державної політики, а також їхнього впливу на системні зміни у цих сферах з метою прийняття відповідних управлінських рішень. Міністерством виконано лише 40 відс. завдань з реалізації державної політики, передбачених планами пріоритетних дій уряду та планом роботи Мінкультури на 2023 рік.

Мінкультури не створено належних організаційно-управлінських засад для посилення власної інституційної спроможності в процесі реалізації реформи системи державного управління. Не було розроблено стратегії розвитку та реформування Мінкультури, внаслідок чого процес утворення та реорганізації інших структурних підрозділів був безсистемним та необґрунтованим. При проведенні конкурсів на зайняття посад фахівців з питань реформ спеціальні вимоги до їх компетенції й досвіду не визначались. Неукомплектованість працівників профільних структурних підрозділів становила 25–60 відсотків.

² Затверджена Указом Президента України від 14 вересня 2020 року № 392/2020

Мінкультури не забезпечило належного виконання функцій головного розпорядника коштів державного бюджету, виділених у 2020–2023 роках на здійснення заходів з формування та реалізації державної політики у визначеній сфері. Мета бюджетної програми «Керівництво та управління у сфері культури та інформаційної політики» не є чіткою та реальною, а результативні показники неповною мірою характеризували хід її виконання та ступінь досягнення встановлених цілей державної політики. Планування за бюджетною програмою не було обґрунтованим, що унеможливило здійснення Міністерством оцінки достатності фінансового забезпечення для реалізації запланованих заходів.

Не забезпечено ефективного управління та контролю за використанням об'єктів державної власності, що належать до сфери управління Мінкультури, допущено розбіжність у сумі 9 867,3 млн грн між інформацією щодо залишкової вартості об'єктів державної власності, яка подається до Фонду державного майна України та консолідованою фінансовою звітністю Міністерства.

Для усунення встановлених проблем і недоліків надано низку рекомендацій, зокрема:

- розробити та затвердити Стратегію розвитку культури та план заходів щодо її реалізації;
- розробити та затвердити порядок і методику здійснення моніторингу та оцінювання реалізації державної політики у сфері культури;
- розробити та затвердити мінімальні стандарти забезпечення населення культурними послугами;
- розробити та затвердити показники та критерії оцінювання якості надання культурних послуг;
- затвердити паспорт бюджетної програми за КПКВК 3801010, мета якої буде відповідати вимогам щодо чіткості, реальності та досяжності;
- забезпечити визначення результативних показників бюджетної програми за КПКВК 3801010, що характеризують досягнення її мети та завдань;
- забезпечити аналіз дотримання критеріїв визначення ефективності управління об'єктами державної власності та здійснювати оцінювання результатів фінансово-господарської діяльності суб'єктів господарювання сфери управління Міністерства;
- забезпечити подання до Фонду державного майна України інформації про вартість майна, яке знаходиться в оперативному управлінні суб'єктів, що належать до сфери управління Міністерства, що відповідає даним консолідованої фінансової звітності.

Результати аудиту

1. Чи повною мірою Мінкультури забезпечило формування державної політики у сфері культури та інформаційної політики

Мінкультури неповною мірою забезпечило формування державної політики у сфері культури та інформаційної політики.

Міністерством не розроблено Стратегії розвитку культури та плану заходів з її реалізації, а схвалена в 2016 році Довгострокову стратегію розвитку української культури не актуалізовано. Стратегічні засади у сфері інформаційної політики затверджені тільки за напрямом забезпечення інформаційної безпеки.

Планування Мінкультури діяльності щодо розроблення нормативно-правових актів було безсистемним та без врахування вимог чинного законодавства. Зокрема, Міністерство не передбачало заходів з розроблення стратегічних документів у сфері культури та інформаційної політики, нормативно-правових актів, необхідних для забезпечення населення культурними послугами, та здійснення моніторингу й оцінювання реалізації державної політики у сфері культури.

У 2020–2023 роках Міністерство виконало лише 31 відс. заходів щодо розроблення нормативно-правових актів, передбачених планами пріоритетних дій Уряду та планом роботи Міністерства на 2023 рік, що стало причиною неврегульованості питань, зокрема, у сферах просування і підтримки розвитку креативних індустрій в Україні та за кордоном, промоції українського креативного продукту, культурної спадщини, забезпечення населення культурними послугами, збереження національної пам'яті.

Через недостатність нормативно-правового забезпечення, формування та реалізація державної політики у сфері культури та інформаційної політики здійснювались безсистемно та в умовах послабленої інституційної спроможності Мінкультури

1.1. Відповідність та достатність концептуальних і стратегічних засад, нормативно-правової бази для забезпечення формування та реалізації державної політики у сфері культури та інформаційної політики

Сфера культури

Законодавчою основою, яка визначає основні засади діяльності, пріоритети у сфері культури, регулює суспільні відносини, пов'язані зі створенням, використанням, розповсюдженням, збереженням культурної спадщини та культурних цінностей, і спрямована на забезпечення доступу до них, є Закон України «Про культуру».

Цим Законом встановлено, що пріоритети державної політики у сфері культури визначаються стратегіями, концепціями, програмами у сфері культури, які розробляються і затверджуються згідно із законодавством.

Так, з метою створення умов для сприяння творчій активності громадян і формування в Україні громадянського суспільства європейського рівня, що передбачає забезпечення реалізації політичних, громадянських, економічних, соціальних і культурних прав громадян, засвоєння та використання новітніх знань і технологій, збереження безцінної культурно-духовної спадщини, Урядом у 2016 році було схвалено Довгострокову стратегію розвитку української культури — стратегію реформ³.

Цей документ за змістом та суттю має декларативний характер, в якому не встановлений зв'язок між стратегічними й оперативними цілями, а також завданнями для досягнення таких цілей. Окрім цього, в документі не передбачено чітких механізмів (плани) та строків його реалізації.

Разом з тим Довгострокова стратегія розвитку української культури — стратегія реформ до цього часу є чинною, актуалізація документа не здійснювалась ні через наслідки спричинені COVID-19, ні через повномасштабну збройну агресію РФ проти України.

Крім того, змінами до Закону України «Про культуру» (від 29 квітня 2021 року № 1432-ІХ) передбачено обов'язкове розроблення Мінкультури та затвердження Урядом довгострокових документів у сфері культури — Стратегії розвитку культури та плану заходів щодо її реалізації один раз на п'ять років. Ці документи мають ґрунтуватися на принципах послідовності, наступництва і безперервності державної політики у сфері культури.

Стратегія розвитку культури та план заходів з її реалізації на виконання частини четвертої статті 4 Закону України «Про культуру» не розроблені та не затверджені

Зазначене, зокрема, мало негативний вплив на ефективність керівництва та управління при формуванні і реалізації державної політики у сфері культури.

³ схвалена розпорядженням КМУ від 01.02.2016 № 119-р

Сфера інформаційної політики

Наприкінці 2021 року Указом Президента України⁴ затверджено Стратегію інформаційної безпеки, яка визначала актуальні виклики та загрози національній безпеці України в інформаційній сфері, стратегічні цілі, напрями і завдання, спрямовані на протидію таким загрозам. Реалізація Стратегії розрахована на період до 2025 року.

Забезпечення інформаційної безпеки відповідно до статті 3 Закону України «Про інформацію»⁵ є одним з основних напрямів інформаційної політики. Окремі стратегічні чи концептуальні засади у сфері інформаційної політики не затверджені.

Стратегією інформаційної безпеки визначено: Уряд розробляє та затверджує план заходів з її реалізації, на основі якого відповідні органи виконавчої влади реалізують заходи щодо забезпечення інформаційної безпеки.

План заходів з реалізації Стратегії інформаційної безпеки на період до 2025 року⁶ Урядом затверджено лише 30 березня 2023 року, відповідно, фактична реалізація завдань з інформаційної безпеки розпочалося через 15 місяців після затвердження Стратегії.

Міністерство здійснило узагальнення інформації про результати реалізації плану в 2023 році та подало відповідний річний звіт до Апарату Ради національної безпеки і оборони України та КМУ без проведення аналізу.

Стратегія інформаційної безпеки передбачає, що Мінкультури як центральний орган виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізацію державної політики в інформаційній сфері, зокрема, визначає перспективи та пріоритетні напрями розвитку у сфері інформаційної безпеки України.

Мінкультури не затвердило окремих нормативних документів, які б визначали перспективи та пріоритетні напрями розвитку у сфері інформаційної безпеки України

У 2017–2021 роках національні інтереси України в інформаційній сфері, напрями і пріоритети державної політики в інформаційній сфері визначались Доктриною інформаційної безпеки⁷.

⁴ Затверджена рішенням Ради національної безпеки і оборони України від 15 жовтня 2021 року та введена в дію Указом Президента України від 28 грудня 2021 року № 685/2021

⁵ від 02 жовтня 1992 року № 2657-XII

⁶ Затверджений розпорядженням КМУ від 30 березня 2023 року № 272-р

⁷ схвалена рішенням Ради національної безпеки і оборони України від 29 грудня 2006 року та введена в дію Указом Президента України від 25 лютого 2017 року № 47/2017. (втратила чинність на підставі Указу Президента від 28 грудня 2021 року № 685/2021)

Механізм реалізації Доктрини передбачав виконання Міністерством інформаційної політики України, правонаступником якого є Мінкультури, низки завдань. Водночас виконання окремих завдань, визначених Доктриною, протягом 2020–2021 років Положенням про Мінкультури⁸ не передбачалось, а саме:

- моніторинг загроз національним інтересам і національній безпеці в інформаційній сфері;
- організація та забезпечення проведення кризових комунікацій, зокрема, під час антитерористичної операції та в особливий період;
- вжиття заходів в інформаційній сфері, пов'язаних із запровадженням правових режимів надзвичайного чи воєнного стану;
- розроблення стратегічного наративу і його імплементації;
- розроблення та впровадження єдиних стандартів підготовки фахівців у сфері урядових комунікацій для потреб державних органів.

1.2. Відповідність та повнота виконання Мінкультури завдань з формування державної політики

Для отримання впевненості щодо відповідності та повноти виконання Мінкультури завдань з формування державної політики в ретроспективі 2020–2023 років надано оцінку стану виконання Міністерством заходів з розробки нормативно-правових актів, передбачених планами пріоритетних дій Уряду.

Аналіз виконання цих планів засвідчив, що Мінкультури неповною мірою забезпечувало виконання завдань з формування державної політики у сфері культури та інформаційної політики в частині розроблення нормативно-правових актів.

Крім того, Мінкультури провадило діяльність щодо розроблення нормативно-правових актів безсистемно та без урахування вимог чинного законодавства. До планів пріоритетних дій Уряду та планів діяльності Міністерства не включались заходи з розроблення нормативно-правових актів, затвердження яких передбачено Законом України «Про культуру», зокрема:

- Стратегії розвитку культури та плану заходів щодо її реалізації⁹;
- Порядку і методики здійснення моніторингу та оцінювання реалізації державної політики у сфері культури¹⁰;
- Мінімальних стандартів забезпечення населення культурними послугами¹¹;
- Показників та критеріїв оцінювання якості надання культурних послуг¹².

⁸ У редакції постанови КМУ від 08 вересня 2021 року № 937

⁹ частина третя статті 4 Закону України «Про культуру»

¹⁰ абзац четвертий частини третьої статті 4¹ Закону України «Про культуру»

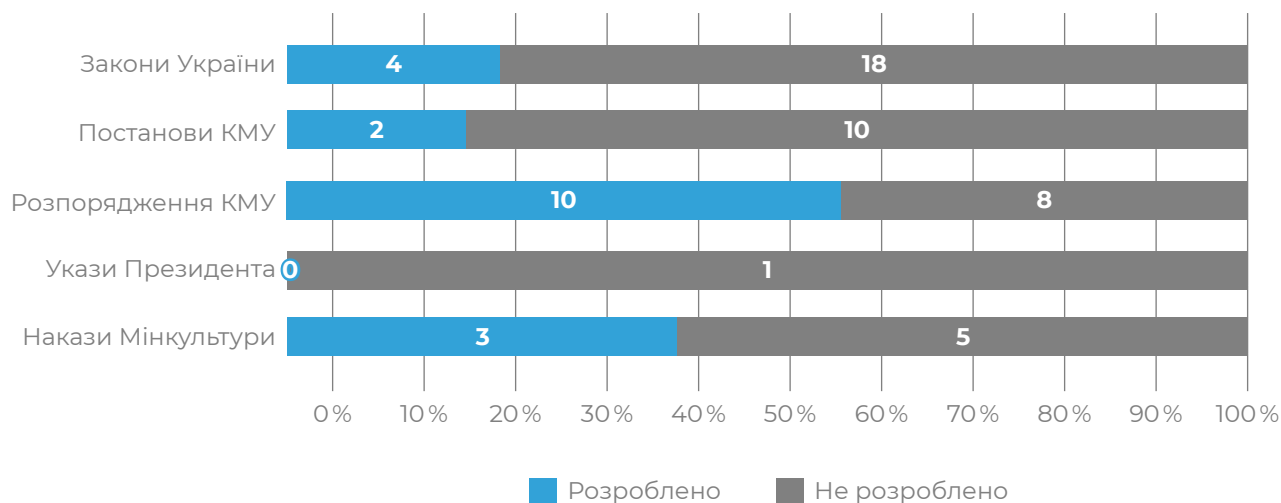
¹¹ абзац перший частини другої 4² Закону України «Про культуру»

¹² абзац другий частини другої 4² Закону України «Про культуру»

Планами пріоритетних дій Уряду на 2020, 2021 та 2023 роки¹³ Мінкультури визначено відповідальним виконавцем з підготовки 61 нормативно-правового акта, з яких розроблено 19 (31,1 відс.) (діаграма 1).

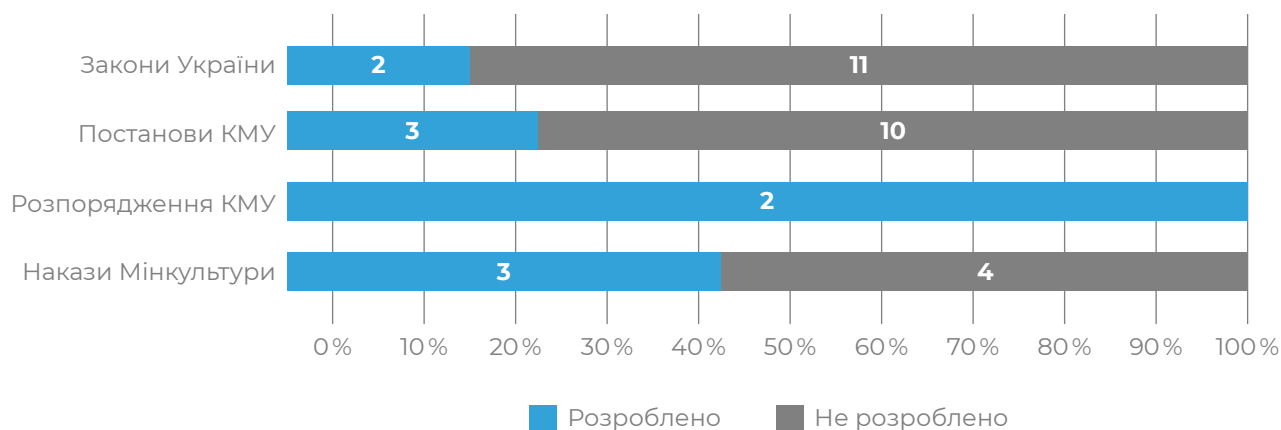
Діаграма 1. Повнота розроблення Мінкультури нормативно-правових актів, передбачених планами пріоритетних дій Уряду на 2020, 2021 та 2023 роки

Для отримання впевненості щодо повноти та достатності виконання Мінкультури актуальних заходів з розроблення нормативно-правових актів, здійснено аналіз виконання плану роботи Міністерства на 2023 рік.

Цим планом передбачалось розроблення 35 нормативно-правових актів, з яких розроблено 10, або 28,6 відс. (діаграма 2).

Діаграма 2. Повнота розроблення Мінкультури нормативно-правових актів, передбачених планом роботи Мінкультури на 2023 рік

¹³ План пріоритетних дій Уряду на 2022 рік не затверджувався.

У 2023 році Мінкультури не розроблено 11 з 13 запланованих до розробки законопроектів, зокрема:

- проєкт Закону України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо запровадження культурної субвенції для фінансування надання базового набору культурних послуг».

Наслідок: не унормовано механізму фінансування системи забезпечення населення культурними послугами;
- проєкт Закону України про Національний офіс розвитку креативних індустрій.

Наслідок: не встановлено законодавче підґрунтя для утворення установи для просування і підтримки розвитку креативних індустрій в Україні та за кордоном, промоції українського креативного продукту, надання консультаційних послуг підприємцям;
- проєкт Закону України про основні засади державної політики у сфері культурної спадщини.

Наслідок: не удосконалено нормативно-правової бази з питань формування та реалізації державної політики у сфері культурної спадщини;
- проєкт Закону України про внесення змін до Закону України «Про національну безпеку України» щодо віднесення захисту культурної спадщини до фундаментальних національних інтересів України;
- проєкт Закону України щодо внесення змін до Закону України «Про народні художні промисли».

Наслідок: не запроваджено механізму ведення обліку, збереження та використання даних про суб'єктів народних художніх промислів шляхом створення відповідного реєстру майстрів. Очікуваним результатом прийняття цього нормативного акта є оновлення економічної моделі народних художніх промислів, розкриття їх соціального, економічного, туристичного потенціалу;
- проєкт Закону України про засади державної політики у сфері відновлення і збереження національної пам'яті.

Наслідок: не визначено мети, завдань, принципів, напрямів, особливостей формування та реалізації державної політики у сфері відновлення і збереження національної пам'яті;
- проєкт Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про Український культурний фонд».

Наслідок: не змінено процедури формування органів управління Українського культурного фонду та не розмежовано їх повноваження, не внесено змін до процедури відбору та фінансування проєктів.

Наслідки:

- мають місце ознаки загроз національній безпеці України у сфері культури через невизначеність та непослідовність дій щодо консолідації української нації, збереження національної ідентичності та протидії гуманітарній агресії;
- інституційна спроможність Мінкультури у формуванні та реалізації державної політики у сфері культури є обмежена;
- керівництво та управління у сфері культури за умов неактуалізованої стратегії розвитку культури здійснювались безсистемно.

2. Чи повною мірою Мінкультури забезпечило реалізацію державної політики у сфері культури та інформаційної політики

Реалізація державної політики у сфері культури відбувається за умов незатвердження актуальної стратегії розвитку культури та інформаційної політики та недотримання принципів послідовності, наступництва і безперервності.

Керівництво Мінкультури в 2020–2022 роках не забезпечило безперервного процесу планування, моніторингу реалізації планів та звітування за результатами їх виконання. Звіти про виконання планів роботи за 2020–2022 роки не були затверджені Міністром, що свідчить про низьку якість управління в Міністерстві.

Структурні підрозділи Мінкультури виконали лише 40 відс. заходів з реалізації державної політики у сфері культури та інформаційної політики, передбачених планом роботи Міністерства на 2023 рік. Заходи з реалізації державної політики, визначені планами пріоритетних дій Уряду на 2020 та 2021 роки, виконані Мінкультури на 45,5 відсотка.

Під час аудиту ідентифіковані проблемні питання в організаційно-управлінському та кадровому забезпеченні діяльності Мінкультури, що стали однією з причин низького рівня продуктивності та результативності діяльності Міністерства як при формуванні, так і реалізації державної політики:

- за результатами реформи державного управління інституційна спроможність Мінкультури щодо формування державної політики у сфері культури та інформаційної політики не посилена;
- Мінкультури при проведенні конкурсів на зайняття вакантних посад фахівців з питань реформ не визначало спеціальних вимог до компетенції та досвіду кандидатів;
- частка вакантних посад у структурних підрозділах апарату Мінкультури, відповідальних за формування та реалізацію державної політики, становила від 25 до 60 відс.;
- під час проведення реформи державного управління функції з формування та реалізації державної політики не були розмежовані;
- підрозділи з питань формування державної політики визначались відповідальними за реалізацію не властивих їм завдань.

Ціль реформи державного управління не досягнена, інституційна спроможність Міністерства щодо формування державної політики була недостатньою, фахівці з питань реформ виконали лише 31 відс. заходів з розробки нормативно-правових актів. Це свідчить про нерезультативне використання коштів, витрачених на виплату надбавки за виконання особливо важливої роботи фахівцям з питань реформ та нарахувань на неї, — 58,4 млн гривень.

Крім того, Мінкультури не забезпечило створення дієвої системи регулярного спостереження, оцінювання та прогнозування динаміки кількісних і якісних змін у сфері культури та не проводило вимірювань прямих ефектів, результативності та наслідків реалізації державної політики. Це зумовило виникнення перешкод і ризиків при формуванні та реалізації державної політики, підготовці проєктів нормативно-правових актів та ухваленні рішень щодо запобігання негативним змінам у цій сфері.

До сфери управління Міністерства входять центральні органи виконавчої влади та установи, на які покладено окремі завдання з формування та реалізації державної політики у сферах відповідальності Міністерства (рис. 1).

Рис. 1 Центральні органи виконавчої влади та установи задіяні в формуванні та реалізації державної політики

2.1. Стан виконання планів роботи Міністерства та планів пріоритетних дій Уряду.

Для отримання впевненості щодо відповідності та повноти виконання Мінкультури завдань з реалізації державної політики надано оцінку стану виконання Міністерством відповідних заходів, передбачених планами роботи Міністерства та планами пріоритетних дій Уряду.

Міністерство провадить свою діяльність виключно на основі операційного (річного) планування, однак в 2020–2023 роках процес формування планів роботи Міністерства та звітування щодо виконання не був регламентований.

Мінкультури розробило та затвердило плани роботи Міністерства на 2020–2023 роки, однак відповідні звіти за 2020–2022 роки Міністром не затверджені.

У 2020–2022 роках структурним підрозділом, відповідальним за узагальнення інформації про результати виконання планів роботи Міністерства, був Директорат стратегічного планування та європейської інтеграції. Після ліквідації Директорату та звільнення його працівників матеріали і справи щодо його діяльності не були передані у законодавчо визначеному порядку¹⁴.

Для отримання впевненості щодо повноти виконання заходів, передбачених планами роботи Міністерства на 2020–2022 роки, під час аудиту надано запит щодо отримання інформації, яка надавалась структурними підрозділами Мінкультури до Директорату стратегічного планування та європейської інтеграції при звітуванні про виконання цих планів.

Встановлено, що Міністерство не володіє повною інформацією про результати виконання планів роботи за 2020–2022 роки, у системі документообігу Міністерства наявна лише інформація щодо виконання плану роботи у другому півріччі 2022 року.

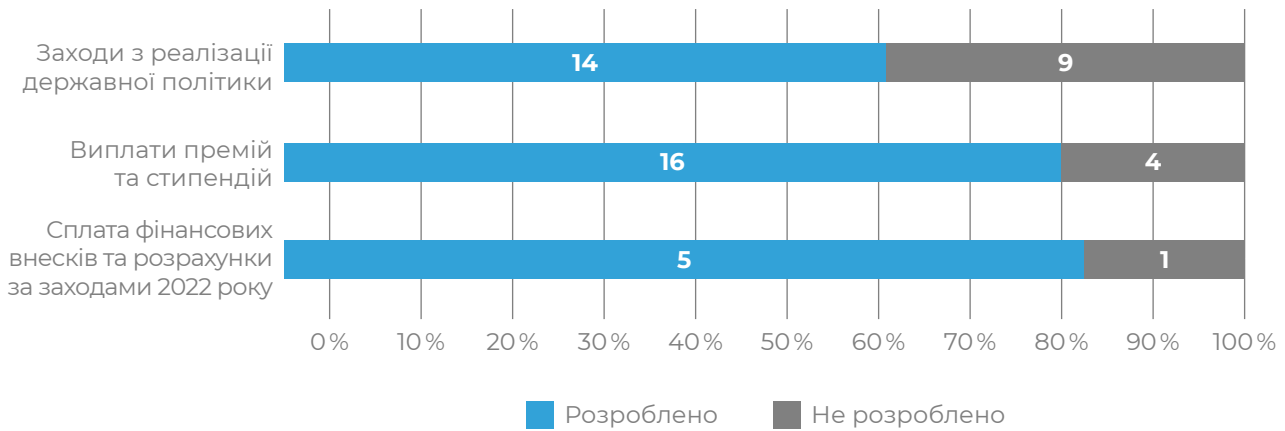

Незабезпечення керівництвом Мінкультури безперервного процесу планування, моніторингу реалізації планів та звітування за результатами їх виконання свідчить про низьку якість роботи Міністерства у цьому напрямі.

Крім того, Мінкультури не забезпечило належного ведення документообігу та фіксування результатів діяльності структурних підрозділів Міністерства

¹⁴ Частина перша та друга статті 89 Закону України від 10 грудня 2015 року № 889-VIII «Про державну службу»

План роботи Міністерства на 2023 рік передбачав виконання 49 заходів з метою реалізації державної політики у відповідних сферах, з яких реалізовано 35 (71,4 відс.) (діаграма 3).

Діаграма 3. Виконання Мінкультури заходів, передбачених планом роботи Міністерства на 2023 рік

Заходи з виплати премій діячам культури і мистецтв та сплати фінансових внесків становили 53 відс. заходів, передбачених у плані роботи на 2023 рік.

Реалізація заходів плану роботи Міністерства на 2023 рік здійснювалась за рахунок КПКВК 3801010 та ще чотирьох бюджетних програм Мінкультури:

- заходи з реалізації державної політики та сплати фінансових внесків:
  - КПКВК 3801020 «Виробництво та трансляція телерадіопрограм для державних потреб, збирання, обробка та розповсюдження офіційної інформаційної продукції, фінансова підтримка системи державного іномовлення України»;
  - КПКВК 3801030 «Здійснення заходів у сфері захисту національного інформаційного простору»;
  - КПКВК 3801170 «Загальнодержавні заходи у сферах культури та мистецтв, охорони культурної спадщини, вивезення, ввезення і повернення культурних цінностей, державної мовної політики, міжнаціональних відносин, релігії та захисту прав національних меншин».
- виплата премій та стипендій діячам культури та мистецтв
  - КПКВК 3801130 «Державна підтримка діячів культури і мистецтва».

План заходів Міністерства на 2023 рік включав вісім заходів, які були реалізовані не структурними підрозділами Мінкультури, а установами, які входили до сфери управління Міністерства, за рахунок КПКВК 3801020 та КПКВК 3801030, а саме:

- виробництво та трансляція телерадіопрограм для державних потреб, спрямованих на забезпечення інформаційної безпеки держави, захисту її інформаційного простору та інформування суспільства про події, що відбуваються під час збройної агресії РФ;

- національний проєкт з медіаграмотності «Фільтр»;
- публічні заходи за участі Героїв України;
- проведення та організація інформаційних, комунікаційних кампаній;
- організація та проведення заходів, спрямованих на популяризацію України, та просування інтересів України з використанням бренду Ukraine NOW, у тому числі за кордоном;
- заходи, спрямовані на протидію дезінформації, захист національного інформаційного простору від маніпулятивної інформації;
- проєкт «Книга для зміцнення національної єдності»;
- моніторинг інформації у вітчизняних засобах масової інформації.

Фактично в 2023 році структурні підрозділи Мінкультури були визначені відповідальними за виконання **15 заходів з реалізації державної політики, з яких виконали лише 6 (40 відс.)**.

Отже, із 49 заходів, внесених до плану роботи Міністерства на 2023 рік, лише 15 передбачали реалізацію проєктів структурними підрозділами Мінкультури, інші стосувались виконання поточної роботи Міністерства. За цими 15 заходами відповідальними було визначено 7 структурних підрозділів Міністерства (таблиця 1).

Таблиця 1

**Стан виконання структурними підрозділами Мінкультури
заходів з реалізації державної політики,
визначених планом роботи Міністерства на 2023 рік**

Визначені і реалізовані заходи	Визначені, але не реалізовані заходи
Департамент креативних індустрій та культурних послуг	
Культурно-мистецький проєкт «Ідеали Революції Гідності: спадщина діячів «Просвіти» кризь роки», КПКВК 3801170	
Департамент культурної спадщини	
	Організація та проведення заходів з повернення культурних цінностей КПКВК 3801170
Директорат з питань інформаційної політики та інформаційної безпеки	
Підготовка та внесення пропозицій щодо застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій) до фізичних та юридичних осіб, що підтримали збройну агресію РФ та поширюють дезінформацію, КПКВК 3801010	
Створення сприятливих умов для провадження діяльності у сфері медіа та посилення захисту професійної діяльності журналістів, КПКВК 3801010	

Визначені і реалізовані заходи	Визначені, але не реалізовані заходи
Директорат культури та мистецтв	
Міжнародний форум «Креативна Україна», КПКВК 3801170	Урочисті заходи з нагоди дня Незалежності, КПКВК 3801170
	Культурно-мистецький проєкт у м. Києві у зв'язку з 90-ми роковинами Голодомору 1932–1933 років в Україні — геноциду Українського народу, КПКВК 3801170
Директорат соціокультурного розвитку	
	Нарада з керівниками обласних центрів народної творчості «Актуальні питання збереження народної культури», КПКВК 3801010
	Всеукраїнський огляд-конкурс клубних закладів у сільській місцевості, КПКВК 3801010
	Тиждень української мови у Вікіпедії (Вільній енциклопедії), КПКВК 3801010
Управління формування державної політики у сфері мистецтв, мистецької освіти та креативних індустрій	
Культурно–мистецький проєкт у сфері культури і мистецтв (м. Бородянка, 20 серпня 2023 року), КПКВК 3801170	
Культурно–мистецький проєкт майстрів народного мистецтва — учасників Революції Гідності та Свободи, КПКВК 3801170	
Управління міжнародного співробітництва та протоколу	
	Міжнародна конференція «Імплементція Конвенції про охорону нематеріальної культурної спадщини 2023 року: нові підходи», приурочена до 20-річчя підписання Конвенції, КПКВК 3801170
	Організаційне та інформаційне забезпечення участі України у 60-му бісенале сучасного мистецтва, КПКВК 3801170
	Візити міністрів іноземних держав, КПКВК 3801170

Звіти про виконання планів роботи Міністерства за 2020–2022 роки не затверджені. Оскільки Мінкультури не володіє інформацією про стан реалізації планів, для отримання впевненості щодо відповідності та повноти виконання Міністерством завдань з реалізації державної політики у цей період здійснено аналіз виконання заходів, передбачених планами пріоритетних дій Уряду.

Так, планами пріоритетних дій Уряду на 2020 та 2021 роки Мінкультури було визначено відповідальним виконавцем 33 заходи, з яких виконано 15 (45,5 відс.). Інформація про виконані заходи наведена в додатку 1.

Крім того, проаналізовано виконання Міністерством повноважень, визначених пунктом 4 Положення про Мінкультури, у розрізі сфер його відповідальності, результати аналізу наведено у додатку 2.

2.2. Організаційно-управлінське та кадрове забезпечення діяльності Мінкультури

Для надання оцінки стану організаційно-управлінського та кадрового забезпечення проаналізовано процес та результати реформи державного управління, проведеної в Мінкультури, у частині відповідності її стратегічним засадам, а також методи організації роботи Міністерства.

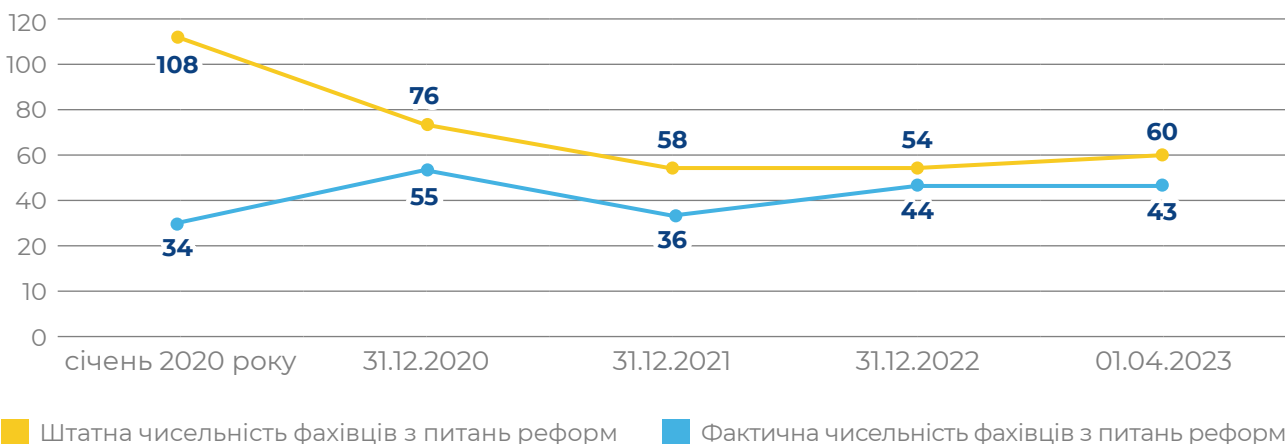
У 2017 році у Мінкультури було розпочато¹⁵ реформу державного управління, яка тривала до 2023 року. Стратегічні засади проведення реформи визначені, зокрема, Стратегією реформування державного управління України на період до 2021 року¹⁶, Стратегією реформування державного управління України на 2022–2025 роки¹⁷, Концепцією оптимізації системи центральних органів виконавчої влади¹⁸ та Концепцією запровадження посад фахівців з питань реформ¹⁹.

Мета реформи державного управління — вдосконалення системи державного управління і, відповідно, підвищення рівня конкурентоспроможності країни та посилення інституційної спроможності міністерств щодо формування державної політики.

Під час реформування державного управління у структурі Міністерства були створені підрозділи з формування державної політики (директорати) та введені посади фахівців з питань реформ.

У 2020–2023 роках у структурі Мінкультури функціонувало від чотирьох до семи директоратів (додаток 3), кількість фахівців з питань реформ становила від 34 до 55 фахівців (діаграма 4).

Діаграма 4. Кількість фахівців з питань реформ Мінкультури в 2020–2023 роках

¹⁵ Протокольне рішення КМУ від 26.04.2017 (протокол № 32)

¹⁶ Схвалена розпорядженням КМУ від 24 червня 2016 року № 474-р (із змінами, внесеними розпорядженням КМУ від 18 грудня 2018 року № 1102-р)

¹⁷ Схвалено розпорядженням КМУ від 21 липня 2021 року № 831-р

¹⁸ Схвалено розпорядженням КМУ від 27 грудня 2017 року № 1013-р

¹⁹ Схвалено розпорядженням КМУ від 11 листопада 2016 року № 905-р

Видатки на оплату праці працівникам з питань реформ та нарахування на неї в 2020–2023 роках становили 75,9 млн грн, або 15,3 відс. загальних видатків на оплату праці Мінкультури (в т.ч. надбавка за виконання особливо важливої роботи фахівцям з питань реформ та нарахування на неї — 58,4 млн гривень).

Встановлено суттєві недоліки в процесі проведення реформи державного управління Міністерством:

- утворення у структурі Мінкультури підрозділів з питань формування державної політики відбувалося безсистемно.

Зазначене спричинено невиконанням Директоратом стратегічного планування та європейської інтеграції покладених на його функцій управління змінами у Мінкультури, нерозробленням стратегії розвитку та реформування Міністерства. Обґрунтування необхідності процесу утворення та реорганізації структурних підрозділів Міністерства не забезпечувалось²⁰;

- функції з формування та реалізації державної політики не розмежовані.

У складі підрозділів з питань формування державної політики утворювались головні управління, на які покладалась функція з реалізації державної політики, що суперечить абзацу п'ятому пункту 11 Постанови 179²¹;

- підрозділи з питань формування державної політики визначались відповідальними за реалізацію не властивих їм завдань.

Планами роботи Міністерства на 2020–2023 роки на директорати покладалась завдання з реалізації проєктів, виплати премій, грантів, стипендій тощо;

- не забезпечений добір фахівців з питань реформ з необхідною кваліфікацією та досвідом з формування державної політики.

Мінкультури не визначило спеціальних вимог щодо компетентності кандидатів при проведенні конкурсів на зайняття посад фахівців з питань реформ та наявності досвіду з формування державної політики²².

Як наслідок, на посаду генерального директора Директорату стратегічного планування та європейської інтеграції призначено спеціаліста з обліку та аудиту з досвідом роботи доцентом кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту Чернігівського національного технологічного університету, генерального директора Директорату культурної спадщини та музеїв — спеціаліста з економіки підприємств,

²⁰ пункт 11 розділу 3 Положення про Директорат стратегічного планування та європейської інтеграції, затвердженого наказом Мінкультури від 30.09.2020 № 648/1-к

²¹ Постанова КМУ від 12 березня 2005 року № 179 «Про упорядкування структури апарату центральних органів виконавчої влади, їх територіальних підрозділів та місцевих державних адміністрацій»

²² Абзац сьомий розділу «Шляхи реалізації Концепції» Концепції запровадження посад фахівців з питань реформ

обліку і аудиту з досвідом роботи на посаді генерального директора Директорату захисту прав осіб з інвалідністю Міністерства соціальної політики України, керівника експертної групи з повернення та переміщення культурних цінностей — особу з досвідом роботи в Міністерстві соціальної політики України та у НАК «Нафтогаз України»;

- кадрове укомплектування підрозділів з питань формування державної політики належно не здійснювалось.

Мінкультури не забезпечило заповнення вакансій посад керівників директоратів, призначені тільки генеральні директори Директорату стратегічного планування та європейської інтеграції, Директорату охорони культурної спадщини та музеїв (звільнений у серпні 2021 року). Частка вакантних посад фахівців з питань реформ у 2020–2023 роках становила близько 35 відсотків.

Крім того, загальна кількість вакантних посад у структурних підрозділах Міністерства, відповідальних за формування та реалізацію державної політики, залишалася високою (таблиця 2).

Таблиця 2

Дані про кадрове забезпечення структурних підрозділів Мінкультури, відповідальних за формування та реалізацію державної політики, у 2020–2023 роках та I півріччі 2024 року

Період	Штатна чисельність працівників профільних структурних підрозділів	Фактична кількість працівників профільних структурних підрозділів	Частка вакантних посад, відс.
2020 рік	135	91	32,6
2021 рік	96	64	33,3
2022 рік	75	56	25,3
2023 рік	167	64	61,7
I пів. 2024 року	130	68	47,7

У 2023 році підрозділи з питань формування державної політики Мінкультури були реорганізовані, а фахівці з питань реформ звільнені із займаних посад або переведені на відповідні посади державної служби. Міністерство не забезпечило передачі справ та матеріалів.

Як наслідок, незабезпечення документального підтвердження результатів виконання підрозділами з питань формування державної політики їх функцій та завдань свідчить про несистемний підхід Міністерства до виконання своїх завдань та функцій.

Реалізація реформи державного управління не сприяла посиленню інституційної спроможності Міністерства у частині формування державної політики: виконання завдань з розроблення нормативно-правових актів, передбачених планами пріоритетних дій Уряду, становив лише 31 відсоток. Це є свідченням нерезультативного використання коштів на виплату надбавки за виконання особливо важливої роботи фахівцям з питань реформ та нарахувань на неї — 58,4 млн гривень.

2.3. Стан здійснення Мінкультури моніторингу та оцінювання реалізації державної політики у сфері культури

З 2021 року обов'язковість здійснення моніторингу та оцінювання реалізації державної політики у сфері культури встановлено на законодавчому рівні²³.

Зокрема, передбачалося регулярне спостереження, оцінювання та прогноз динаміки кількісних і якісних змін у сфері культури. Моніторинг повинен здійснюватися шляхом збирання, передавання, систематизації, збереження та аналізу інформації про стан сфери культури, прогнозування змін у цій сфері, розроблення рекомендацій для інформаційно-аналітичного забезпечення управління, прийняття рішень щодо запобігання негативним змінам у сфері культури, формування державної політики у сфері культури на засадах сталого розвитку. Також на Міністерство покладалось запровадження дієвої системи для вимірювання прямих ефектів, результативності та наслідків реалізації державної політики у сфері культури, відповідних програм розвитку, проєктів, оцінювання їхнього впливу з метою надання рекомендацій та прийняття управлінських рішень.

Результати такого моніторингу і оцінювання мали б стати основою для підготовки Міністерством пропозицій щодо продовження, перегляду або коригування державної політики з метою її вдосконалення.²⁴

Мінкультури не забезпечило створення дієвої системи для регулярного спостереження, оцінювання та прогнозування динаміки кількісних і якісних змін у сфері культури та інформаційної політики, вимірювання прямих ефектів, результативності та наслідків реалізації державної політики, а також їхнього впливу на системні зміни у цих сферах з метою прийняття відповідних управлінських рішень.

Порядок і методика здійснення моніторингу та оцінювання реалізації державної політики у сфері культури Урядом не затверджені

Положення про Мінкультури не містить завдання щодо здійснення моніторингу та оцінювання результатів реалізації державної політики у сфері культури. Разом з тим положеннями про директори передбачено, що моніторинг та оцінювання результатів реалізації державної політики у сферах їх компетенції здійснюється «на основі визначених показників досягнення поставлених цілей».

У Мінкультури немає документального підтвердження (аналітичні довідки, службові записки чи бази даних) здійснення директоратами моніторингу та оцінювання реалізації державної політики у відповідних сферах.

²³ Стаття 4¹ Закону України «Про культуру»

²⁴ Абзац четвертий частини третьої статті 4¹ Закону України «Про культуру»

Після ліквідації директоратів у 2023 році дієвої системи моніторингу та оцінювання реалізації державної політики у сфері культури Міністерством також не створено. З 5 структурних підрозділів, відповідальних за здійснення формування та реалізацію політики у сфері культури, лише на 3 покладено завдання із здійснення моніторингу та оцінювання:

- Департамент культурної спадщини;
- Департамент креативних індустрій та культурних послуг;
- Департамент мистецтв.

На сьогодні лише Департаментом креативних індустрій та культурних послуг здійснюється збір інформації щодо діяльності закладів культури, однак оцінювання реалізації державної політики цим департаментом не проводиться.

Не визначені структурні підрозділи, відповідальні за здійснення моніторингу та оцінювання реалізації державної політики, зокрема у сфері охорони культурної спадщини.

2.4. Відповідність та повнота реформування системи забезпечення населення культурними послугами

З метою визначення основних шляхів і способів створення умов для збільшення кількості, покращення якості та доступності культурних послуг, розвитку людського капіталу України через стимулювання створення та споживання культурних послуг, Урядом схвалено Концепцію реформування системи забезпечення населення культурними послугами²⁵, яку планувалося реалізувати в 2019–2022 роках. У 2023 році Урядом реалізацію Концепції пролонговано до 2026 року.

Планом заходів щодо реалізації Концепції реформування системи забезпечення населення культурними послугами²⁶ передбачено виконання 5 завдань та досягнення відповідних очікуваних результатів.

Зокрема, в межах одного із завдань «затвердження мінімальних стандартів забезпечення громадян культурними послугами» передбачалося виконання двох заходів:

- визначення переліку, змісту, обсягів та вартості культурних послуг, що надаються громадянам (проєкт постанови про затвердження мінімальних стандартів забезпечення громадян культурними послугами розроблено та внесено Кабінетові Міністрів України) (строк виконання — січень 2020 року);
- визначення показників та критеріїв оцінки якості надання культурних послуг населенню (показники та критерії оцінки якості надання культурних послуг населенню затверджено наказом Мінкультури) (строк виконання — березень 2020 року).

²⁵ Схвалена розпорядженням КМУ від 23 січня 2019 року № 27-р

²⁶ Затверджений розпорядженням КМУ від 22 травня 2019 року № 355-р (у першій редакції)

Реалізація цих заходів також передбачена положеннями Закону України від 29 квітня 2021 року № 1432-IX «Про внесення змін до Закону України «Про культуру» щодо загальних засад надання населенню культурних послуг». Мінкультури як відповідальним виконавцем не забезпечено виконання у визначений строк цих заходів.

Урядом у 2023 році виконання заходу «затвердження мінімальних стандартів забезпечення громадян культурними послугами» перенесено на період після припинення чи скасування воєнного стану, а захід «визначення показників та критеріїв оцінки якості надання культурних послуг населенню» з плану заходів вилучено

Окрім цього, окремі заходи, індикатором виконання яких є «проведення тематичних нарад, семінарів, засідань за круглим столом», недостатньо відображають очікувані результати, визначені цією Концепцією.

Наслідки:

- послаблені система управління та інституційна спроможність Міністерства;
- створений ризик невиконання Міністерством завдань з формування та реалізації державної політики та втрати інституційної пам'яті;
- не запроваджений комплексний підхід до розв'язання проблеми забезпечення населення якісними і доступними культурними послугами;
- неможливо провести оцінку якості надання культурних послуг у регіонах та громадах;
- нівелюється значення документів стратегічного планування та державної політики у сфері культури, що робить їх декларативними, оскільки не визначений реальний механізм надання впевненості у досягненні запланованих результатів реалізації державної політики;
- не здійснюються виявлення та оцінка проблем і ризиків у сфері культури;
- немає аналітичного підґрунтя для формування державної політики, що створює ризики прийняття нормативних актів, які не відповідають сучасним суспільним потребам.

3. Наскільки забезпечено Мінкультури достатніми ресурсами для здійснення керівництва та управління у сфері культури та інформаційної політики

Керівництво та управління у сфері культури та інформаційної політики за рахунок коштів бюджетної програми за КПКВК 3801010 здійснювалось безсистемно та неефективно.

Мінкультури як головний розпорядник бюджетних коштів не забезпечило обґрунтованого планування видатків за КПКВК 3801010 у 2020–2023 роках, як наслідок, надати оцінку достатності фінансового забезпечення для здійснення керівництва та управління у сфері культури та інформаційної політики не є можливим.

Міністерство не забезпечило оперативного та своєчасного прийняття управлінських рішень щодо коригування обсягу бюджетних призначень, затверджених за бюджетними програмами Мінкультури: у 2020–2023 роках не використано 1344,5 млн грн, що свідчить про неефективне управління бюджетними коштами.

Мета бюджетної програми за КПКВК 3801010 — забезпечення приналежності громадян України до єдиного культурного простору та можливості споживання доступних культурних послуг, зменшення обсягу маніпулятивного контенту та фейкових новин, повідомлень, матеріалів — не є чіткою та реальною, неповною мірою відповідає пріоритетам державної політики.

Результативні показники паспорта бюджетної програми за КПКВК 3801010 не визначають результату виконання бюджетної програми, не характеризують ходу її реалізації, ступеня досягнення цілей державної політики у сфері культури та інформаційної політики, досягнення мети та виконання завдань бюджетної програми.

Крім того, Мінкультури не забезпечило ефективного управління та контролю за використанням об'єктів державної власності, що належать до сфери його управління. Як наслідок, наявна розбіжність між даними звітної форми № 2у(д) «Інформація щодо державного майна», поданими до Фонду державного майна України, станом на 01.01.2024 та даними консолідованої фінансової звітності Міністерства за результатами 2024 року. Абсолютна сума розбіжностей щодо залишкової вартості будівель та земельних ділянок становить 9 867,3 млн гривень.

3.1. Повнота виконання Мінкультури функцій головного розпорядника бюджетних коштів.

Виконання завдань з формування та реалізації державної політики у сферах відповідальності Мінкультури забезпечується за рахунок бюджетної програми «Керівництво та управління у сфері культури та інформаційної політики» (КПКВК 3801010).

Паспортами бюджетної програми за КПКВК 3801010 на 2020–2023 роки²⁷ визначено мету бюджетної програми — забезпечення приналежності громадян України до єдиного культурного простору та можливості споживання доступних культурних послуг, зменшення обсягу маніпулятивного контенту та фейкових новин, повідомлень, матеріалів²⁸.

Водночас у звіті про виконання паспорта бюджетної програми на 2023 рік мета програми — забезпечення приналежності громадян України до єдиного культурного простору та можливості споживання доступних культурних послуг, збільшення кількості подорожуючих Україною людей та зменшення обсягу маніпулятивного контенту та фейкових новин, повідомлень, матеріалів, однак повноваження у сфері туризму та курортів Мінкультури не здійснює з 2021 року.

Окрім цього, мета бюджетної програми не є чіткою, реальною неповною мірою відповідає пріоритетам державної політики, чим не дотримано вимоги абзацу другого пункту 1 розділу I Правил складання паспортів бюджетних програм та звітів про їх виконання²⁹. Зокрема, зменшення обсягу маніпулятивного контенту та фейкових новин, повідомлень, матеріалів не належить до завдань та повноважень Міністерства, визначених Положенням про Мінкультури.

Досягнення мети бюджетної програми за КПКВК 3801010 мало здійснюватися шляхом реалізації таких завдань:

- забезпечення формування та реалізація державної політики у сферах культури, мистецтв та мистецької освіти, охорони культурної спадщини, музейної справи, вивезення, ввезення і повернення культурних цінностей, державної мовної політики, інформаційного суверенітету, інформаційної безпеки України, державного іномовлення, популяризації України в світі, стратегічних комунікацій, зокрема з питань поширення суспільно важливої інформації в Україні та за її межами;
- забезпечення формування та реалізація державної політики у сфері телебачення і радіомовлення, інформаційній та видавничій сферах;
- участь у формуванні та реалізації державної політики з питань тимчасово окупованих територій України у Донецькій та Луганській областях, Автономній Республіці Крим і м. Севастополі та населення, що на них проживає, з метою їх реінтеграції в єдиний культурний та інформаційний простір України;

Протягом 2020–2023 років загальна кількість результативних показників у паспортах бюджетної програми за КПКВК 3801010 зменшена майже втричі — з 28 у 2020 році до 11 у 2023 році.

²⁷ Затверджені наказами Мінкультури від 14.02.2020 № 780 (в редакції наказів від 27.05.2020 № 1840 та від 25.08.2020 № 2066), від 18.02.2021 № 117 (в редакції наказів від 26.02.2021 № 149, від 23.03.2021 № 217 та від 22.07.2021 № 549), від 07.02.2022 № 64 і від 01.02.2023 № 40 відповідно

²⁸ У 2020 році до мети додатково включалось «підвищення якості життя шляхом залучення людей займатися фізичною культурою та спортом», у 2022 році із мети вилучалось «збільшення кількості подорожуючих Україною людей»

²⁹ Затверджені наказом Міністерства фінансів України 29 грудня 2002 року № 1098, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 21 січня 2003 року за № 47/7368

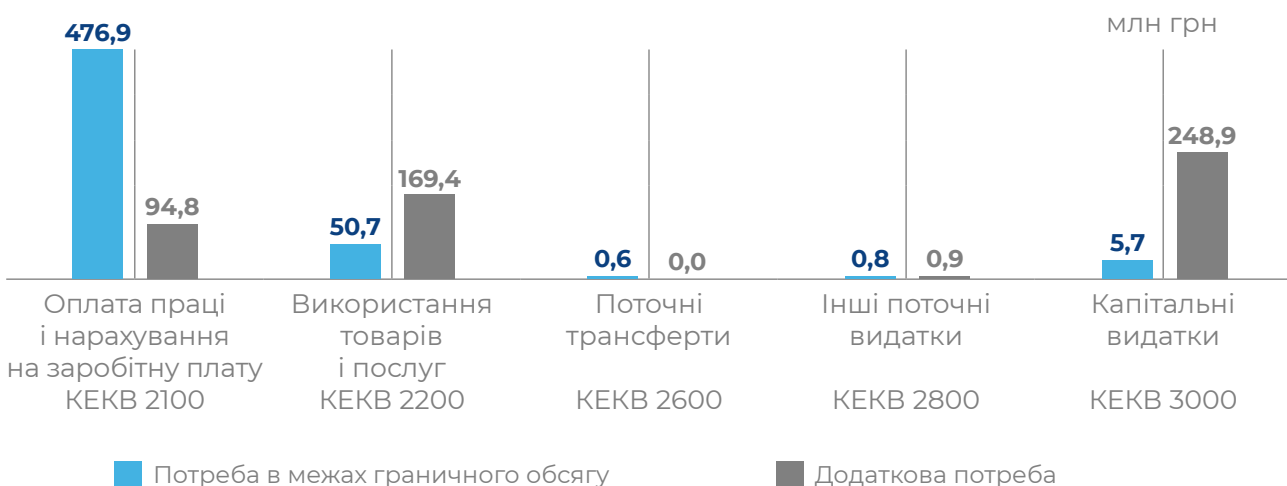
Водночас при суттєвому зменшенні кількості результативні показники за своєю суттю відображали статистичні дані про «видачу дозволів на археологічні дослідження», «видачу свідоцтв на право вивезення культурних цінностей», «проведення інформаційних кампаній та аудитів» і не відповідали критеріям, передбаченим пунктом 4 Загальних вимог до визначення результативних показників бюджетних програм³⁰, щодо висвітлення ефекту, який отримують економіка та суспільство завдяки діяльності головного розпорядника, та можливості оцінити вплив на економічний та соціальний розвиток.

Отже, визначені в паспорті бюджетної програми результативні показники не відповідають Загальним вимогам до визначення результативних показників бюджетних програм: не характеризують ходу її реалізації, ступеня досягнення цілей державної політики у сфері культури та інформаційної політики, досягнення мети та виконання завдань бюджетної програми. Зазначене унеможливило застосування результативних показників для оцінювання ефективності бюджетних програм, що не відповідає абзацу першому частини шостої статті 20 Бюджетного кодексу України.

3.2. Стан фінансового забезпечення діяльності Мінкультури

Протягом 2020–2023 років фінансове забезпечення діяльності апарату Мінкультури було неповним. У цей період загальна потреба Міністерства в коштах становила 1048,8 млн грн і була забезпечена лише на 51 відс. — 534,9 млн гривень (діаграма 5).

Діаграма 5. Забезпечення потреби Мінкультури в коштах за КПКВК 3801010 у 2020–2023 роках

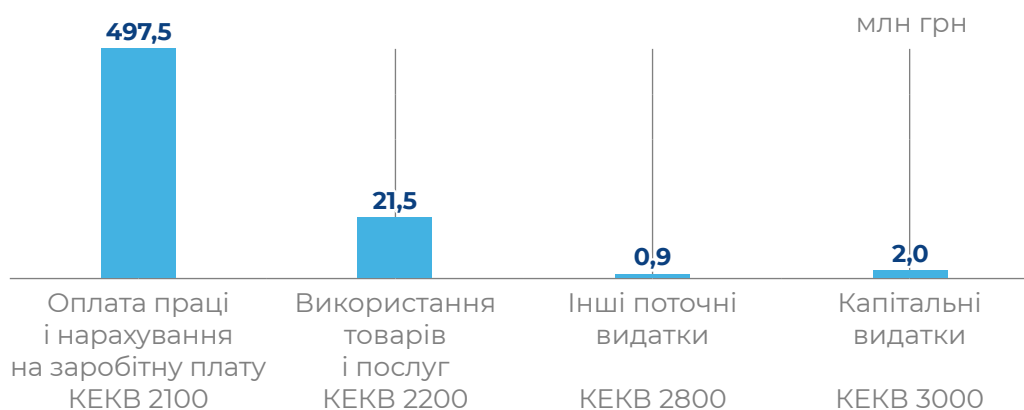
³⁰ затверджені наказом Міністерства фінансів України від 10 грудня 2010 року № 1536 (у редакції наказу від 15 червня 2015 року № 553) «Про результативні показники бюджетної програми», зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 27 грудня 2010 року за № 1353/18648

У 2020–2023 роках Мінкультури як головний розпорядник забезпечило підготовку та подання до Міністерства фінансів України бюджетних запитів за КПКВК 3801010, однак детальних розрахунків до них не здійснило та, відповідно, до Міністерства фінансів України не подало, чим порушило вимоги пунктів 1.5 і 2.1 Інструкції з підготовки бюджетних запитів³¹ та принцип обґрунтованості³².

Крім того, в цей період показники видатків бюджету, включені до проєктів кошторисів Мінкультури, не були обґрунтовані відповідними розрахунками за кожним кодом економічної класифікації видатків бюджету, що є недотриманням пункту 22 Порядку складання, розгляду, затвердження та основних вимог до виконання кошторисів бюджетних установ³³.

Касові видатки за бюджетною програмою за КПКВК 3801010 в 2020–2023 роках становили 521,8 млн гривень (діаграма 6). У структурі касових видатків видатки на оплату праці і нарахування на неї становили 92,0 відс., або 497,5 млн грн, у т.ч. на оплату праці фахівців з питань реформ — 75,9 млн грн, або 15,2 відсотка.

Діаграма 6. Структура касових видатків Мінкультури за КПКВК 3801010 у 2020–2023 роках

Крім того, у 2020–2023 роках Мінкультури було визначено головним розпорядником за 28 бюджетними програмами, за рахунок яких фінансувались заходи з реалізації державної політики у сфері культури та інформаційної політики та видатки на утримання підприємств, установ та організацій, що належать до сфери управління Міністерства.

Загальна сума видатків, затверджених за цими бюджетними програмами Мінкультури в 2022–2023 роках, становила 35 997,5 млн грн, інформація про стан використання бюджетних призначень наведена в таблиці 3.

³¹ затверджена наказом Міністерства фінансів України від 06.06.2012 № 687, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 26 червня 2010 року за № 1057/21369

³² пункт 5 частини першої статті 7 Бюджетного кодексу України

³³ затверджений постановою КМУ від 28 лютого 2002 року № 228

**Повнота використання бюджетних призначень Мінкультури
за бюджетними програмами**

млн грн

Рік	Затверджено бюджетних призначень	Касові видатки	Не використано
2020	8 634,4	8 244,4	390,0
2021	10 648,6	10 152,3	478,5
2022	8 051,5	7 695,6	355,9
2023	8 663,0	8 542,9	120,1
Всього	35 997,5	34 635,2	1 344,5

Дані таблиці свідчать, що повнота використання коштів становила 96,2 відс., однак за окремими бюджетними програмами цей показник був значно меншим. Міністерство не забезпечило повноти використання бюджетних призначень за такими бюджетними програмами:

- КПКВК 3801130 «Державна підтримка діячів культури і мистецтва» — повнота використання бюджетних призначень 71 відс., в 2020–2023 роках із 124,3 млн грн бюджетних призначень використано 88,3 млн грн;
- КПКВК 3801170 «Загальнодержавні заходи у сферах культури та мистецтв, охорони культурної спадщини, вивезення, ввезення і повернення культурних цінностей, державної мовної політики, міжнаціональних відносин, релігії та захисту прав національних меншин» — 65,7 відс., в 2020–2023 роках із 517,2 млн грн бюджетних призначень використано 340,9 млн грн;
- КПКВК 3801340 «Фонд розвитку закладів загальнодержавного значення» — 71,1 відс., із затверджених на 2021 рік 448,4 млн грн бюджетних призначень використано 318,6 млн грн;
- КПКВК 3802390 «Здійснення заходів з питань європейської та євроатлантичної інтеграції в інформаційній сфері» — 49,5 відс., у 2022 році не використано 6,0 млн гривень.

Загальну потребу Мінкультури за всіма бюджетними програмами Міністерства на 2023 рік — 19 148,6 млн грн — забезпечено на 36,8 відсотка. Найнижчий рівень забезпечення потреби за такими бюджетними програмами:

- 3801560 «Забезпечення діяльності Українського інституту книги, підтримка книговидавничої справи та популяризація української літератури у світі». Загальна потреба в коштах 1 325,9 млн грн, забезпечено на 5,8 відс.;
- 3801140 «Забезпечення функціонування Українського культурного фонду, у тому числі здійснення Фондом заходів з підтримки проєктів». Загальна потреба в коштах 760,1 млн грн, забезпечено на 27,2 відс.;
- 3802080 «Фінансова підтримка Національної суспільної телерадіокомпанії України». Загальна потреба в коштах 3 144,8 млн грн, забезпечено на 47,8 відсотка.

Мінкультури неповною мірою забезпечено керівництво та управління у сфері культури та інформаційної політики. Міністерство як головний розпорядник не забезпечило оперативного та своєчасного прийняття управлінських рішень щодо коригування обсягу бюджетних призначень, затверджених за бюджетними програмами. Як наслідок, не використано 1344,5 млн грн, що свідчить про неефективне управління бюджетними коштами.

3.3. Стан здійснення функції з управління об'єктами державної власності, що належать до сфери управління Мінкультури.

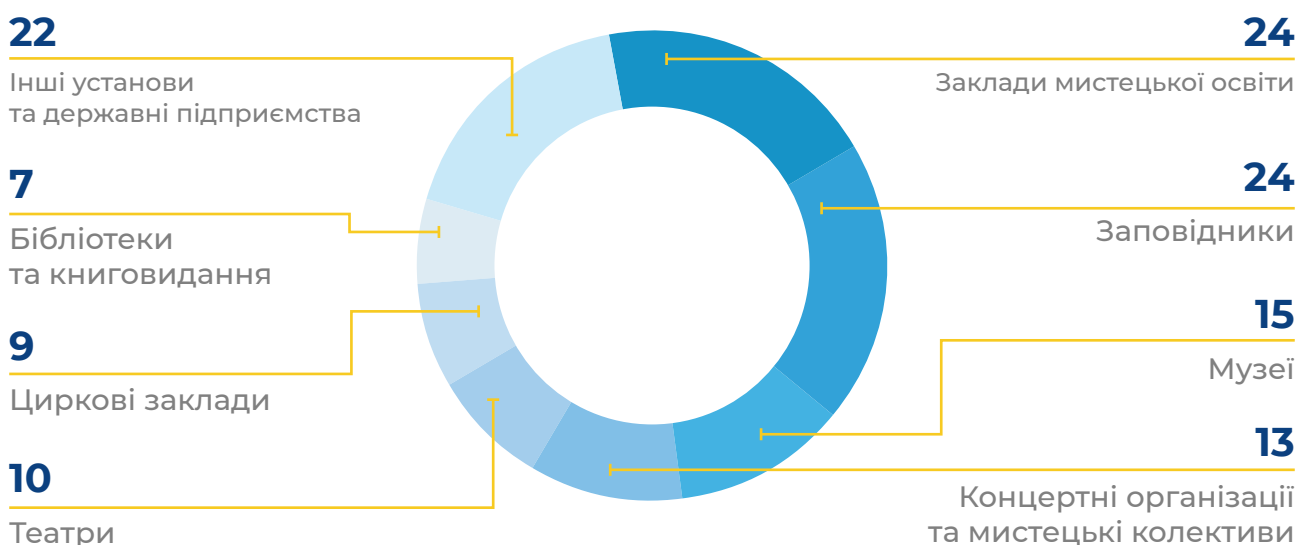
Для надання оцінки повноти виконання функції з управління об'єктами державної власності, що належать до сфери управління Мінкультури, проведено аналіз виконання Міністерством завдань з контролю за ефективним використанням та стану ведення обліку цих об'єктів.

Облік об'єктів державної власності

Мінкультури як уповноважений орган управління об'єктами державної власності забезпечує надання Фонду державного майна України як розпорядникові Єдиного реєстру відомостей про об'єкти державної власності для формування і ведення цього реєстру.

Адміністрування Єдиного реєстру на рівні Мінкультури здійснюється за допомогою окремого програмного забезпечення (автоматизована система «Юридичні особи»). Зміни до Єдиного реєстру вносяться фахівцями Міністерства за результатами звітування підприємств, установ та організацій, що належать до сфери його управління (діаграма 7). Суб'єкти надсилають дані до Міністерства в зашифрованому вигляді засобами електронного обміну АС «Юридичні особи».

Діаграма 7. Суб'єкти, що належать до сфери управління Мінкультури

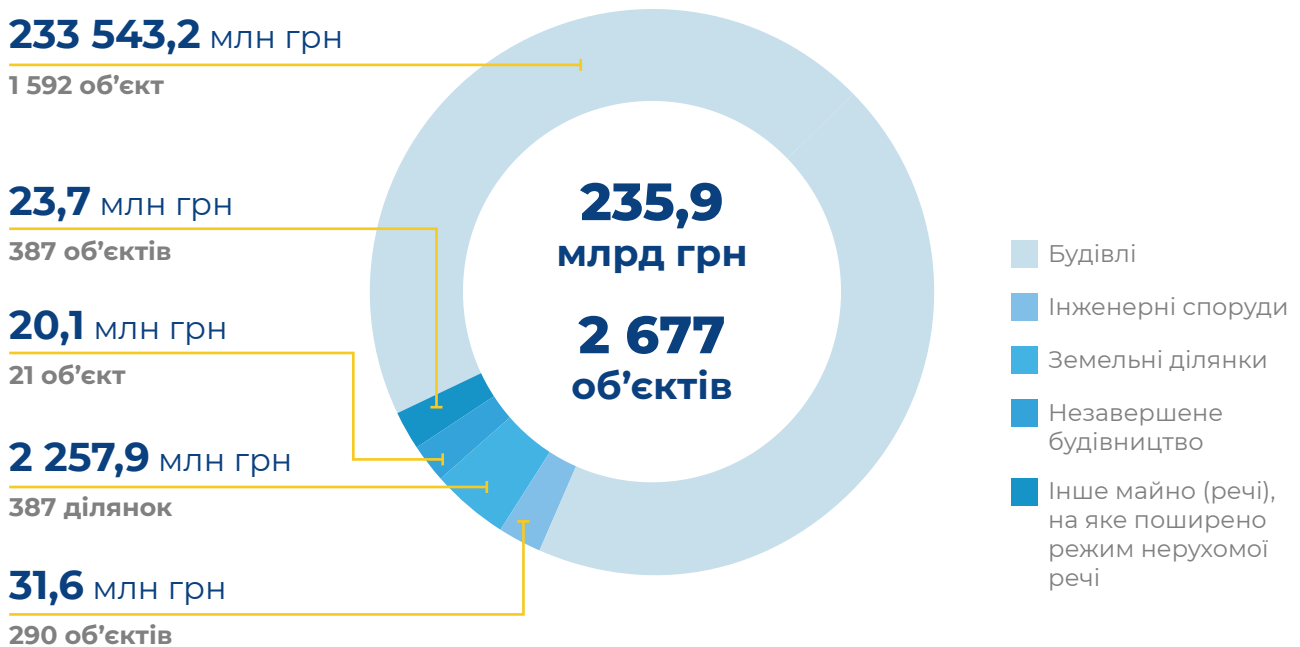

Суб'єкти вносять відомості про об'єкти державного майна до відповідної форми, на підставі якої формується зведена інформація щодо державного майна за формою № 2у (д) «Інформація щодо державного майна».

Окремий облік нерухомого державного майна (його вартості) суб'єктів, яке знаходиться на тимчасово окупованих територіях, Мінкультури не ведеться.

Станом на 01.01.2024 за даними зведеної інформації³⁴ в управлінні Міністерства та суб'єктів, що належать до сфери його управління, знаходяться 2677 об'єктів нерухомого майна із залишковою вартістю 235,9 млн грн (діаграма 8).

Діаграма 8. Зведені дані щодо кількості і вартості майна Мінкультури станом на 01.01.2024

Між даними форми № 2у (д) даними бухгалтерського обліку і консолідованої звітності Міністерства станом на 01.01.2024 наявна суттєва розбіжність щодо залишкової вартості майна.

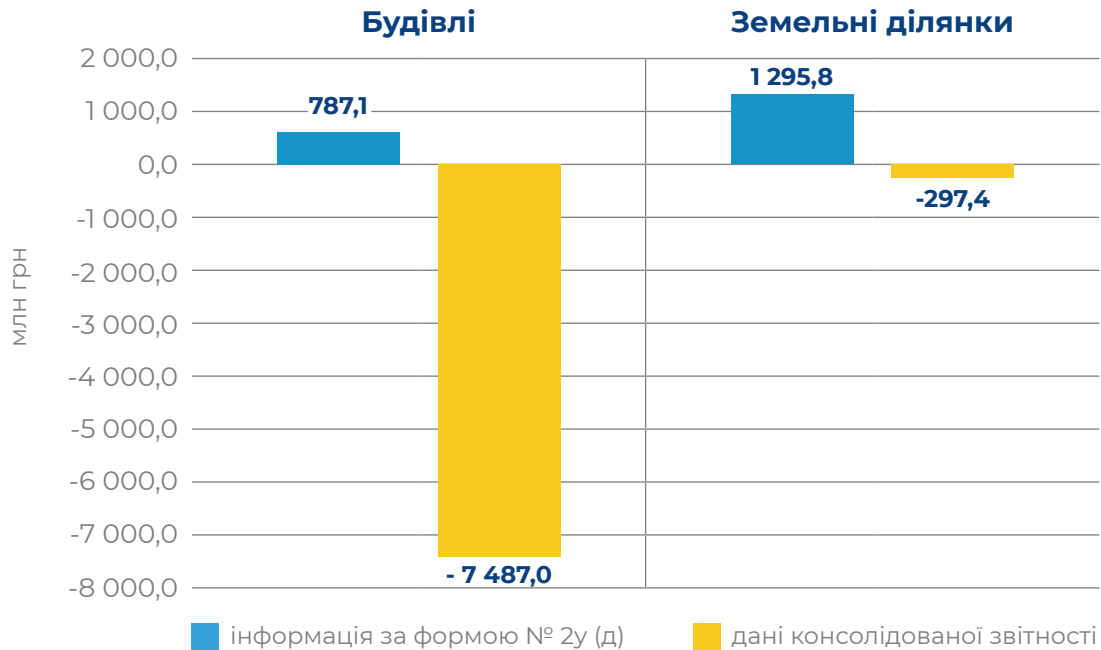
Абсолютна сума розбіжностей у залишковій вартості будівель становить 8274,1 млн грн, у залишковій вартості земельних ділянок — 1593,2 млн грн (діаграма 9).

За даними форми № 2у (д) залишкова вартість будівель — 233543,3 млн грн, за даними бухгалтерського обліку та консолідованої звітності — 226843,3 млн гривень.

³⁴ Інформація щодо державного майна (нерухомого майна державних підприємств, їх об'єднань, установ та організацій, належність яких до сфери управління суб'єкта управління підтверджена)

За даними форми № 2у (д) залишкова земельних ділянок — 2257,9 млн грн, за даними бухгалтерського обліку та консолідованої звітності — 3256,3 млн гривень.

Діаграма 9. Розбіжності даних обліку та інформації з АС «Юридичні особи»

Для з'ясування причин виникнення розбіжностей аудиторами ініційовано відповідне звернення³⁵ Міністерства до суб'єктів, що належать до сфери його управління. Зокрема, встановлено:

- Національним художнім музеєм України залишкова вартість однієї з будівель 7,1 млн грн завищена до 7146,0 млн гривень;
- Національним заповідником «СОФІЯ КИЇВСЬКА» неправильно визначена первісна вартість об'єкта («Гостинний двір» літ. («А»)), що спричинило розбіжність у звітності у сумі 236,7 млн грн;
- ДП Криворізьким державним цирком внесені відомості до Єдиного реєстру на дату інвентаризації, при цьому не враховані суми амортизаційних відрахувань за листопад і грудень 2023 року.

Довідково. Щодо розбіжностей, виявлених у звітності під час аудиту, Міністерством надано такі пояснення: «Положення про Єдиний реєстр об'єктів державної власності, Інструктивний лист Фонду державного майна від 11.05.2006 № 10-15-6871 про порядок упорядкування обліку юридичних осіб, проведення інвентаризації державного майна та надання відомостей до Реєстру, а також Методичні рекомендації з перевірки порівнянності показників фінансової звітності суб'єктів державного сектору, затверджені наказом Міністерства фінансів України від 28.12.2017 № 1170, не містять норми про те, що показники бюджетної та фінансової звітності підлягають порівнянню з показниками Реєстру»

³⁵ Лист від 25.07.2024 № 06/30/6719-24

Аналіз даних звітних форм № 2 б «Відомості про державне майно» балансоутримувачів станом на 01.01.2024 показав, що залишкова вартість об'єктів державного майна вказана на 01 листопада 2023 року (дату проведення інвентаризації), що свідчить про недотримання суб'єктами пункту 5 Методики проведення інвентаризації об'єктів державної власності та є однією з причин викривлення даних форм звітності, що надається до Фонду державного майна України

Контроль за ефективним використанням об'єктів державної власності

На Мінкультури як уповноважений орган управління об'єктами державної власності покладено повноваження щодо здійснення контролю за ефективним використанням та збереженням об'єктів державної власності³⁶.

Контроль за виконанням функцій з управління об'єктами державної власності здійснюється шляхом проведення єдиного моніторингу ефективності управління об'єктами державної власності³⁷ (далі — Єдиний моніторинг). Під час проведення такого моніторингу Мінкультури як суб'єкт управління об'єктами державної власності повинно подавати до Мінекономіки інформацію за визначеним переліком³⁸.

Мінкультури лише частково здійснює заходи контролю за ефективним використанням та збереженням об'єктів державної власності та не подає до Мінекономіки всієї необхідної інформації для здійснення Єдиного моніторингу

У 2020–2023 роках Мінкультури подавало до Мінекономіки лише інформацію про виконання показників фінансових планів суб'єктів господарювання державного сектору економіки, що знаходяться у сфері його управління.

³⁶ пункт 11 частини першої статті 6 Закону України від 21 вересня 2006 року № 185-V «Про управління об'єктами державної власності»

³⁷ Порядок здійснення контролю за виконанням функцій з управління об'єктами державної власності, затверджений постановою КМУ від 19 червня 2007 року № 832

³⁸ пункт 2.2 Методичних рекомендацій застосування критеріїв визначення ефективності управління об'єктами державної власності, затверджених наказом Мінекономіки від 15.03.2013 № 253

Мінкультури в інформаційно-аналітичних матеріалах до Мінекономіки не надано такої інформації про діяльність суб'єктів господарювання:

- загальна характеристика кількості та структури суб'єктів господарювання;
- дебіторська та кредиторська заборгованість;
- кількість рентабельних підприємств та їх питома вага в загальній кількості підприємств;
- аналіз платоспроможності підприємств, суми заборгованості з виплати заробітної плати та її зміни порівняно з відповідним періодом попереднього року тощо;
- характеристика майнового стану суб'єктів господарювання, стану основних фондів, забезпечення розвитку виробництва та стану виконання завдань з упорядкування об'єктів державної власності;
- інформація про виконання керівниками суб'єктів господарювання умов контракту;
- аналіз виконання критеріїв визначення ефективності управління об'єктами державної власності;
- пропозиції щодо підвищення ефективності управління об'єктами державної власності.

Завдання зі здійснення аналізу діяльності суб'єктів господарювання державного сектору економіки щодо ефективного управління об'єктами державної власності на жоден структурний підрозділ або структурну одиницю Міністерства не покладено.

Наслідки:

- реальна потреба Мінкультури в коштах за КПКВК 3801010 не підтверджена належними економічними розрахунками, обсяг бюджетних призначень не відповідає реальній потребі, як наслідок, наявний ризик недофінансування виконання заходів з реалізації державної політики;
- створені ризики подальшого неефективного управління об'єктами державної власності та її збереження, недостовірності даних щодо вартості державного майна, що унеможлиблює їх застосування для ухвалення управлінських рішень про їх використання.

ВИСНОВКИ

Упродовж 2020–2023 років Мінкультури здійснювало керівництво та управління у сфері культури та інформаційної політики за рахунок коштів державного бюджету за КПКВК 3801010 у сумі 521,8 млн грн безсистемно та неефективно.

Міністерством не забезпечено повною мірою формування та реалізацію державної політики у сфері культури та інформаційної політики та досягнення мети бюджетної програми, яка передбачала забезпечення приналежності громадян України до єдиного культурного простору, можливості споживання громадянами доступних культурних послуг, зменшення обсягу маніпулятивного контенту та фейкових новин, повідомлень і матеріалів.

Зазначене спричинено незатвердженням чітких концептуальних і стратегічних засад державної політики у сфері культури, незабезпеченням Мінкультури дотримання принципів послідовності, наступництва та безперервності під час її реалізації, недосконалістю створеного організаційно-управлінського середовища у цій сфері, а також неналежним виконанням Міністерством функцій головного розпорядника коштів державного бюджету.

Прослідковуються причинно-наслідкові зв'язки між нормативно-правовим регулюванням, прийнятими управлінськими рішеннями та станом виконання Міністерством завдань з формування та реалізації державної політики у сфері культури та інформаційної політики.

1. Не створено достатнього нормативно-правового підґрунтя для забезпечення ефективного керівництва та управління у сфері культури та інформаційної політики, зокрема:

- Стратегія розвитку культури та план заходів з її реалізації Мінкультури не розроблені;
- Довгострокова стратегія розвитку української культури не актуалізована та не враховує викликів сьогодення і нагальних потреб;
- стратегічні засади у сфері інформаційної політики затверджені тільки за напрямом забезпечення інформаційної безпеки;
- із 61 нормативно-правового акта, передбачених планами пріоритетних дій Уряду в сфері культури та інформаційної політики, не розроблено 42 (68,9 відс.): проєкти 1 указу Президента України, 18 законів України, 18 актів Уряду та 5 наказів Мінкультури;
- законодавча неврегульованість значної кількості питань і процесів негативно вплинула на інституційну спроможність Мінкультури.

2. Реалізація державної політики у сфері культури та інформаційної політики в умовах незатвердження актуальної стратегії та недостатності нормативно-правового забезпечення спричинила поглиблення безсистемності керівництва та управління в цій сфері і не забезпечила виконання повною мірою встановлених завдань:

- не виконано 60 відс. заходів з реалізації державної політики, передбачених планами пріоритетних дій Уряду та планом роботи Міністерства на 2023 рік;
- не створено дієвої системи моніторингу динаміки кількісних і якісних змін у сфері культури та інформаційної політики;
- не здійснено оцінювання результативності, вимірювання прямих ефектів та наслідків реалізації державної політики, а також їхнього впливу на системні зміни у цих сферах з метою прийняття належних управлінських рішень;
- не запроваджено механізму ведення обліку, збереження та використання даних про суб'єкти народних художніх промислів шляхом створення реєстру майстрів народних художніх промислів;
- не завершено роботу щодо формування Державного реєстру національного культурного надбання.

3. Мінкультури не створено належних організаційно-управлінських засад для посилення інституційної спроможності Міністерства в процесі реалізації реформи системи державного управління, зокрема:

- утворений у структурі Міністерства Директорат стратегічного планування та європейської інтеграції не виконував покладених на нього функцій з управління змінами, не розробив стратегії розвитку та реформування Мінкультури, внаслідок чого не забезпечене обґрунтування процесу утворення та реорганізації інших структурних підрозділів;
- при проведенні конкурсів на зайняття посад фахівців з питань реформ спеціальні вимоги до їх компетенції й досвіду не визначались, як наслідок, неналежна компетенція фахівців з питань реформ стала однією з причин виконання заходів з формування державної політики лише на 31 відсоток;
- через значну неукомплектованість працівників профільних структурних підрозділів (на рівні 25–60 відс.) та нерозмежованість функцій з формування та реалізації політики, діяльність фахівців з питань реформ фактично була зведена до виконання невластивих завдань;
- за таких обставин на виплату надбавки за виконання особливо важливої роботи фахівцям з питань реформ та нарахувань на неї нерезультативно використано 58,4 млн гривень.

4. Мінкультури не забезпечило належного виконання функцій головного розпорядника коштів державного бюджету, виділених у 2020–2023 роках на здійснення заходів з формування та реалізації державної політики у визначеній сфері, зокрема:

- мета бюджетної програми за КПКВКК 3801010 не є чіткою та реальною, неповною мірою відповідає пріоритетам державної політики;
- результативні показники бюджетної програми за КПКВКК 3801010 неповною мірою характеризували хід її виконання та ступінь досягнення встановлених цілей державної політики;
- планування видатків на вказані цілі не було обґрунтоване детальними розрахунками в межах кодів економічної класифікації видатків з урахуванням кількісних та вартісних показників;

- не забезпечене оперативне та своєчасне прийняття управлінських рішень щодо коригування обсягу бюджетних призначень, затверджених за 28 бюджетними програмами Мінкультури, через що у 2020–2023 роках залишилися невикористаними 1 344,5 млн грн;
- не забезпечені ефективно управління та контроль за використанням об'єктів державної власності, що належать до сфери управління Мінкультури, допущена розбіжність у сумі 9 867,3 млн грн між інформацією щодо залишкової вартості об'єктів державної власності, яка подається до Фонду державного майна України, та даними консолідованої фінансової звітності Міністерства.

Наслідки:

- послаблені система управління та інституційна спроможність Міністерства;
- проведення оцінки якості надання культурних послуг у регіонах та громадах не є можливим;
- не забезпечені просування і підтримка розвитку креативних індустрій в Україні та за кордоном, промоція українського креативного продукту;
- питання віднесення захисту культурної спадщини до фундаментальних національних інтересів України та відновлення і збереження національної пам'яті залишаються неврегульованими;
- наявні ризики прийняття нормативних актів, які не відповідають нагальним суспільним потребам;
- управління державним майном є неефективним та наявні ризики зловживання керівників суб'єктів господарювання повноваженнями в частині розпорядження об'єктами державної власності.

Вплив на суспільство

Неналежне забезпечення Мінкультури покладених завдань із здійснення керівництва та управління у сфері культури та інформаційної політики мало ознаки негативного впливу на суспільні процеси у цих сферах і поглиблювало ризики щодо національної безпеки України, збереження національної ідентичності, а також послаблювало можливості держави щодо протидії гуманітарній агресії та консолідації української нації.

Відповіді об'єктів контролю

Мінкультури підтримало аудиторський підхід до оцінки відповідності забезпечення діяльності Міністерства при здійсненні керівництва та управління у сфері культури та інформаційної політики. Підкреслило, що досліджені питання охоплюють основні аспекти управління та керівництва з боку Міністерства у сфері культури та інформаційної політики. Міністерство погодилося із значною важливістю питань керівництва та управління у сфері культури та інформаційної політики, у тому числі й для державотворення, та забезпечення національної безпеки України.

Вжиті заходи

Під час аудиту Мінкультури затверджено Порядок формування, затвердження та моніторингу виконання Плану роботи Міністерства культури та інформаційної політики України (наказ Мінкультури від 23.04.2024 № 305).

Мінкультури розпочало процес встановлення причин наявності розбіжностей між даними залишкової вартості державного майна у звітності, яка подається до Фонду державного майна України, та даними у консолідованій фінансовій звітності Міністерства.

Рекомендації

1. Кабінету Міністрів України:

- вжити заходів щодо розроблення та подання на розгляд Верховної Ради України законопроектів у сфері розвитку культури, зокрема щодо:
  - унормування в Бюджетному кодексі України механізму фінансування системи забезпечення населення культурними послугами;
  - удосконалення нормативно-правової бази з питань формування та реалізації державної політики у сфері культурної спадщини;
  - запровадження механізму ведення обліку, збереження і використання даних про суб'єкти народних художніх промислів, створення відповідного реєстру майстрів народних художніх промислів;
  - визначення основних засад формування та реалізації державної політики у сфері відновлення і збереження національної пам'яті;
- вжити заходів щодо:
  - приведення Положення про Міністерство культури та стратегічних комунікацій України у відповідність з вимогами Закону України «Про культуру» та інших законодавчих актів;
  - розроблення та затвердження Стратегії розвитку культури та плану заходів щодо її реалізації;
  - розроблення та затвердження порядку і методики здійснення моніторингу та оцінювання реалізації державної політики у сфері культури;
  - розроблення та затвердження мінімальних стандартів забезпечення населення культурними послугами;
- посилити контроль за виконанням міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади плану пріоритетних дій Уряду — постійно.

2. Міністерству культури та стратегічних комунікацій України:

- розробити та внести в установленому порядку на розгляд Кабінету Міністрів України законопроекти у сфері розвитку культури, зокрема щодо:
  - унормування в Бюджетному кодексі України механізму фінансування системи забезпечення населення культурними послугами;
  - удосконалення нормативно-правової бази з питань формування та реалізації державної політики у сфері культурної спадщини;
  - запровадження механізму ведення обліку, збереження і використання даних про суб'єкти народних художніх промислів, створення відповідного реєстру майстрів народних художніх промислів;
  - визначення основних засад формування та реалізації державної політики у сфері відновлення і збереження національної пам'яті;

- розробити та внести в установленому порядку на розгляд Кабінету Міністрів України проекти нормативно-правових актів щодо:
  - внесення змін до Положення про Міністерство культури та стратегічних комунікацій України з метою приведення його у відповідність із вимогами Закону України «Про культуру» та інших законодавчих актів (термін — до 31.12.2024);
  - затвердження Стратегії розвитку культури та плану заходів щодо її реалізації на відповідний період (термін — до 01.03.2025);
  - визначення порядку і методики здійснення моніторингу та оцінювання реалізації державної політики у сфері культури (термін — до 01.03.2025);
  - затвердження мінімальних стандартів забезпечення населення культурними послугами (термін — до 01.03.2025);

- забезпечити розроблення та затвердження показників та критеріїв оцінювання якості надання культурних послуг (термін — до 01.03.2025);
- забезпечити розроблення та затвердження нормативно-правових актів Міністерства для забезпечення виконання покладених функцій у сфері культури та інформаційної політики (термін — до 01.03.2025);
- визначити при затвердженні паспорта бюджетної програми за КПКВК 3801010 мету бюджетної програми, яка відповідатиме вимогам щодо чіткості, реальності і досяжності, та результативні показники, які характеризуватимуть досягнення мети та завдань бюджетної програми (термін — до 15.02.2025);
- забезпечити аналіз дотримання критеріїв визначення ефективності управління об'єктами державної власності та здійснювати оцінювання результатів фінансово-господарської діяльності суб'єктів господарювання сфери його управління (термін — до 31.12.2024);
- забезпечити подання до Фонду державного майна України інформації про вартість майна, яке знаходиться в оперативному управлінні суб'єктів сфери його управління, що відповідає даним консолідованої фінансової звітності (термін — до 15.01.2025).

ВНУТРІШНІЙ КОНТРОЛЬ

Недоліки внутрішнього контролю, виявлені аудитором

Під час аудиту ідентифіковані недоліки внутрішнього контролю, найбільш значущі з яких наведені нижче.

Суть недоліку	Сфера	Короткий опис ідентифікованого недоліку	Рівень ризику	Рівень ризику при попередньому аудиті
Механізмів управління ризиками немає	Здійснення керівництва та управління у відповідній сфері	У Міністерстві не запроваджені механізми управління ризиками. Практична діяльність з управління ризиками (їх ідентифікація, документування) не провадилась, що свідчить про неврахування у процесі прийняття управлінських рішень (управління установою) ризиків у діяльності Міністерства		
Стратегічне планування діяльності не забезпечене	Здійснення керівництва та управління у відповідній сфері	План діяльності Мінкультури на середньостроковий період із встановленими стратегічними цілями не затверджений. Міністерство не визначило мети (місію) установи		
Внутрішній контроль та внутрішній аудит повною мірою не розмежовані	Здійснення керівництва та управління у відповідній сфері	Інструкцією з організації внутрішнього контролю в Міністерстві культури та інформаційної політики України, затвердженою наказом Міністерства від 03.04.2020 № 1644 (пп. 4.10, 6.4, 6.5), низка завдань щодо внутрішнього контролю покладена на підрозділ внутрішнього аудиту		
Система внутрішнього контролю є недостатньо дієвою	Виконання повноважень головного розпорядника бюджетних коштів	Затверджені у паспортах бюджетної програми за КПКВК 3801010 мета та результативні показники не відповідають вимогам бюджетного законодавства		
Система внутрішнього контролю є недостатньо дієвою	Управління об'єктами державної власності	Дані форм звітності, що надається до Фонду державного майна України, не відповідають даним бухгалтерського обліку		
Система внутрішнього контролю є недостатньо дієвою	Управління об'єктами державної власності	Завдання зі здійснення аналізу діяльності суб'єктів господарювання щодо ефективного управління об'єктами державної власності не покладене на жоден структурний підрозділ або структурну одиницю Міністерства		

 Високий ризик — основні питання, які варті уваги вищого керівництва об'єкта контролю, оскільки їх результатом можуть стати фінансові наслідки, пов'язані з недоліками внутрішнього контролю

 Середній ризик — важливі питання, на які повинен звернути увагу управлінський персонал відповідно до сфер відповідальності

 Низький ризик — проблеми більш незначного характеру, для вирішення яких необхідні вдосконалення

Надані рекомендації

Назва	Сфера	Рекомендація	Реагування управлінського персоналу
Запровадження процесів внутрішнього контролю	Здійснення керівництва та управління у відповідній сфері	Запровадити механізми управління ризиками в Міністерстві	Виконання буде забезпечено
Запровадження процесів внутрішнього контролю	Здійснення керівництва та управління у відповідній сфері	Запровадити стратегічне планування діяльності Мінкультури	Виконання буде забезпечено
Удосконалення процесів управління	Виконання повноважень головного розпорядника бюджетних коштів	Затвердити у паспорті бюджетної програми за КПКВК 3801010 чітку, реальну та досяжну мету бюджетної програми та результативні показники, які б характеризували хід реалізації бюджетної програми, ступінь досягнення мети та виконання завдань	Виконання буде забезпечено
Удосконалення процесів управління	Управління об'єктами державної власності	Забезпечити подання до Фонду державного майна України даних щодо державного майна, які відповідають даним бухгалтерського обліку	Виконання буде забезпечено
Удосконалення процесів управління	Управління об'єктами державної власності	Визначити відповідальну особу чи структурний підрозділ Міністерства за здійснення аналізу діяльності суб'єктів господарювання щодо ефективного управління об'єктами державної власності	Виконання буде забезпечено

ІНШІ ПИТАННЯ, ЯКІ МАЮТЬ БУТИ ПОВІДОМЛЕНІ

<p>Незалежність</p>		<p>Незалежність Рахункової палати забезпечується Законом України «Про Рахункову палату». Між Рахунковою палатою та Мінкультури немає жодних відносин, що можуть вплинути на її об'єктивність і незалежність</p>
<p>Міжнародні стандарти вищих органів фінансового контролю</p>		<p>У цьому Звіті немає питань, які відповідно до Міжнародних стандартів вищих органів фінансового контролю мали, але не були повідомлені Мінкультури</p>
<p>Співпраця з іншими аудиторами</p>		<p>Цей аудит не потребував співпраці з іншими аудиторами або залучення зовнішніх незалежних експертів</p>

Член Рахункової палати

Єлизавета ПУШКО-ЦИБУЛЯК

ДОДАТКИ

Додаток 1

Стан виконання Мінкультури заходів з реалізації державної політики, передбачених планами пріоритетних дій Уряду на 2020 та 2021 роки

Заходи Плану пріоритетних дій Уряду на 2020 рік	Стан виконання
Виконання освітньо-тренінгової програми «Академія культурного лідера» (п. 540)	Виконано
Поповнення фондів публічних бібліотек актуальною та сучасною літературою, що відповідає запитам читачів (п. 542)	Не виконано
Реалізація проєкту «Велика реставрація культурної спадщини» (п. 543)	Виконано
Формування національної інфраструктури даних у сфері охорони культурної спадщини, музейної справи, вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей, охорони нематеріальної культурної спадщини в частині захисту, інтеграції національних та міжнародних інформаційних ресурсів, інтеграції відповідних відомостей до Державного земельного кадастру та містобудівного кадастру, іншої проектно-планувальної та містобудівної документації (п. 544)	Не виконано
Створення Меморіального музею пам'яті жертв трагедії Бабиного Яру (п. 547)	Не виконано
Реалізація першого етапу пілотного проєкту з реалізації моделі інклюзивної мистецької освіти з метою забезпечення права на здобуття позашкільної освіти для кожного та розвитку інклюзивного освітнього середовища (п. 554)	Виконано
Відбір проєктів щодо здійснення перекладів творів української літератури іншими мовами з метою промоції української літератури за кордоном (п. 556)	Виконано
Підготовка пропозицій щодо методики ведення обліку туристичної діяльності з метою підвищення привабливості об'єктів, що користуються меншою популярністю серед туристів, та переорієнтації потоків туристів (п. 566)	Виконано
Проведення маркетингової кампанії щодо популяризації внутрішнього туризму в Україні та унікальних туристичних дестинацій у кожній області за участі провідних громадських діячів та відомих особистостей (п. 567)	Виконано
Створення і запуск офіційного багатомовного порталу «Відвідай Україну» (перший етап) (п. 568)	Виконано
Застосування дієвих інструментів (бренд України UkraineNow) та просування українського контенту (п. 570)	Не виконано
Створення програмного комплексу з моніторингу, виявлення та протидії інформаційним загрозам (п. 571)	Не виконано
Запуск онлайн-платформи з вивчення кримськотатарської мови (п. 572).	Не виконано
Проведення загальнонаціональної кампанії з підвищення медіаграмотності населення (п. 573)	Не виконано

Заходи Плану пріоритетних дій Уряду на 2021 рік	Стан виконання
Проведення оглядів витрат у сфері культури в частині фінансової підтримки національних театрів; фінансової підтримки національних художніх колективів, концертних організацій та їх дирекції, державних цирків, у тому числі національних (п. 212)	Не виконано
Створення меморіалу українських героїв (п. 506)	Не виконано
Поповнення фондів публічних бібліотек актуальною та сучасною літературою, що відповідає запитам читачів (п. 648)	Виконано
Створення Української цифрової бібліотеки (п. 649)	Не виконано
Створення Національної автоматизованої бібліотечної інформаційної системи (п. 650)	Не виконано
Реставрація об'єктів культурної спадщини в рамках програми «Велике будівництво» (п. 651)	Не виконано
Формування національної інфраструктури даних у сфері охорони культурної спадщини, музейної справи, вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей, охорони нематеріальної культурної спадщини в частині захисту, інтеграції національних та міжнародних інформаційних ресурсів, інтеграції відповідних відомостей до Державного земельного кадастру та містобудівного кадастру, іншої проектно-планувальної та містобудівної документації (п. 652)	Не виконано
Оновлення переліку пам'ятників архітектури України, що перебувають під охороною держави, з одночасним скасуванням дії постанови Ради Міністрів УРСР від 24 серпня 1963 р. № 970 (п. 655)	Не виконано
Завершення облаштування меморіального музею пам'яті жертв трагедії Бабиного Яру (п. 656)	Не виконано
Перегляд та актуалізація переліку об'єктів культурної спадщини, включених до Попереднього списку ЮНЕСКО (п. 662)	Не виконано
Реалізація III етапу проєкту «Мистецька освіта без обмежень» концепції інклюзивної мистецької освіти (п. 670)	Виконано
Закупівля цифрових комплексів для демонстрації фільмів у невеликих містах, селах та селищах (п. 672)	Не виконано
Реалізація проєкту «Будинок музики» шляхом нового будівництва (п. 674)	Не виконано
Запровадження пілотного проєкту щодо утворення багатофункціональних центрів культурних послуг (п. 675)	Виконано
Створення і впровадження офіційного багатомовного порталу про туристичні дестинації, об'єкти культурної спадщини України (п. 677)	Виконано
Моніторинг загроз національним інтересам і національній безпеці в інформаційній сфері (п. 681)	Виконано
Створення онлайн-музею російської дезінформації та маніпуляції (п. 682)	Виконано
Запуск онлайн-платформи з вивчення кримськотатарської мови (п. 683)	Виконано
Проведення загальнонаціональної кампанії з підвищення медіаграмотності населення (п. 684)	Виконано

Стан виконання повноважень Мінкультури з реалізації державної політики у сферах його відповідальності

Сфери відповідальності Мінкультури та його повноваження	Стан виконання повноважень
Сфера культури	
Формування, встановлення та затвердження в установленому порядку за участі і погодженням з іншими сторонами соціального партнерства державних соціальних нормативів у сфері обслуговування закладами культури.	Не виконано
Внесення КМУ пропозиції щодо надання грантів, премій та стипендій у сфері культури та мистецтв.	Виконано
Сприяння централізованому комплектуванню і використанню бібліотечних фондів, здійснення координації робіт з об'єднання бібліотек в єдину бібліотечно-інформаційну систему.	Не виконано
Визначення порядку передачі маловживаних, але цінних у науковому та художньому сенсі документів у бібліотеки-депозитарії, порядку вилучення з бібліотечних фондів документів, у тому числі ветхих та тих, що втратили актуальність, наукову та виробничу цінність або мають дефект, дублетних	Не визначено
<i>Підтримку та розвиток проектів у сферах культури та мистецтв, креативних індустрій, та національного музичного продукту (надання грантів) здійснює Український культурний фонд</i>	Моніторинг та оцінка результатів діяльності установи Міністерством не здійснювалося
Сфера охорони культурної спадщини	Стан виконання повноважень
Складання переліку об'єктів нематеріальної культурної спадщини.	Виконано
Формування і ведення Державного реєстру національного культурного надбання.	Заходи не здійснюються
Подання КМУ пропозиції щодо затвердження Списку історичних населених місць України та внесення до нього змін.	Не подавались
Затвердження планів управління об'єктами всесвітньої спадщини та здійснення моніторингу їх виконання.	Виконано частково
Визначення рекомендацій щодо формування плану управління об'єктами всесвітньої спадщини.	Не визначались
Здійснення науково-методичного керівництва у питаннях охорони культурної спадщини.	Не здійснювалося
Утворення або визначення органів управління об'єктами всесвітньої спадщини.	Не здійснювалося
Забезпечення ведення Державного реєстру нерухомих пам'яток України, здійснення координації та контролю за паспортизацією нерухомих об'єктів культурної спадщини.	Забезпечено
Забезпечення доступу до інформації, що міститься у Державному реєстрі нерухомих пам'яток України.	Забезпечено
Затвердження державних норм і правил з питань охорони культурної спадщини.	Не затверджено
Затвердження методики і правил дослідження об'єктів культурної спадщини.	Не затверджено
Затвердження порядку передачі на постійне зберігання до профільних державних сховищ предметів і колекцій, знайдених під час проведення археологічних розвідок, розкопок, польової документації та звіту про проведені розвідки, розкопки.	Не затверджено
Затвердження порядку оформлення звіту про роботи, виконані відповідно до дозволу на проведення археологічних розвідок, розкопок, інших земляних робіт на території, на якій розташовані пам'ятки, та в зонах їх охорони, на охоронюваній археологічній території, в історичних ареалах населених місць	Не затверджено

Сфера медіа, зокрема з питань медіаграмотності	Стан виконання повноважень
Проведення кампаній з підвищення медіаграмотності населення	Виконано
<i>Реалізація державної політики у сфері медіа покладена на Державний комітет телебачення і радіомовлення України</i>	Моніторинг та оцінка результатів діяльності установи Міністерством не здійснювалося
Сфера відновлення та збереження національної пам'яті	Стан виконання повноважень
Визначення перспектив та пріоритетних напрямів розвитку у сфері Мінкультури	Не визначались
<i>Положенням про Мінкультури не визначаються конкретні завдання з формування та реалізації державної політики у сфері відновлення та збереження національної пам'яті Реалізація державної політики у сфері відновлення та збереження національної пам'яті Українського народу покладена на Український інститут національної пам'яті</i>	
Сфера мовної політики	Стан виконання повноважень
Забезпечення дотримання мовних прав українців.	Заходи не планувались
Здійснення заходів щодо реалізації положень Європейської хартії регіональних мов або мов меншин у сфері культурної діяльності	Заходи не планувались
Сфера мистецтв	Стан виконання повноважень
Формування вимог до ведення державного статистичного обліку театрів щодо їх діяльності.	Не сформовано
Визначення порядку обліку театрів, створених у складі підприємств, установ, організацій, закладів спеціалізованої мистецької освіти.	Не визначено
Визначення порядку ведення обліку, зберігання і використання типових зразків виробів народних художніх промислів та унікальних виробів народних художніх промислів	Не визначено
<i>Реалізація державної політики у сфері мистецтв та спеціалізованої мистецької освіти покладена на Державне агентство України з питань мистецтв та мистецької освіти</i>	
Сфера музейної справи	Стан виконання повноважень
Здійснення координації робіт із створення єдиної інформаційної системи музеїв.	Не здійснювалася
Здійснення контролю за діяльністю музеїв, заснованих на державній та комунальній формі власності, за станом обліку, зберіганням, охороною, використанням та переміщенням музейних предметів Музейного фонду України, що зберігаються в музеях незалежно від форми власності.	Не здійснювався
Визначення потреби держави та нормативів, що гарантують належний рівень музейного обслуговування і доступ громадян до Музейного фонду України.	Не визначено
Організація проведення наукових досліджень у сфері музейної справи.	Не забезпечено
Визначення порядку ведення обліку музеїв, створених у складі підприємств, установ, організацій, закладів освіти.	Не визначено
Формування вимог до ведення державного статистичного обліку музеїв, створених на території України	Не сформовано

Інформаційна сфера	Стан виконання повноважень
Забезпечення організації та проведення інформаційних, комунікаційних кампаній, публічних заходів з метою інформування населення про реформи, що проводяться Кабінетом Міністрів України та іншими державними органами.	Забезпечено
Організація проведення досліджень впливу результатів діяльності суб'єктів у сфері медіа на суспільну свідомість.	Не здійснювалася
Сприяння розбудові в Україні системи державних стратегічних комунікацій	Забезпечено
<i>Реалізація державної політики в інформаційній сфері покладена на Державний комітет телебачення і радіомовлення України</i>	Моніторинг та оцінка результатів діяльності установи Міністерством не здійснювалося
Інформаційна сфера та сфери інформаційного суверенітету, інформаційної безпеки України та державного іномовлення	Стан виконання повноважень
Надання суб'єктам у сфері медіа методичної та практичної допомоги у сфері інформаційного суверенітету України та інформаційної безпеки	Здійснюється
<i>Захист національних інтересів України за кордоном, формування та підтримання позитивного іміджу України у світі шляхом оперативного, об'єктивного інформування про події в Україні, офіційну внутрішню і зовнішню політику та позицію держави, діяльність органів державної влади та органів місцевого самоврядування покладені на ДП «Мультимедійна платформа іномовлення України»</i>	Моніторинг та оцінка результатів діяльності установи Міністерством не здійснювалося
<i>Збирання, оброблення та розповсюдження офіційної інформації (документів, повідомлень Верховної Ради України, Секретаріату Президента України, Кабінету Міністрів України та інших органів державної влади), у тому числі фото- та аудіовізуальної інформації, а також офіційної інформації про події міжнародного характеру покладені на Українське національне інформаційне агентство «Укрінформ»</i>	Моніторинг та оцінка результатів діяльності установи Міністерством не здійснювалося
Сфери популяризації України в світі, стратегічних комунікацій, зокрема з питань поширення суспільно важливої інформації в Україні та за її межами	Стан виконання повноважень
Сприяння розбудові в Україні системи державних стратегічних комунікацій	Забезпечується
Забезпечення моніторингу інформації у вітчизняних медіа	Здійснювався
<i>Заходи із захисту українського інформаційного простору, протидія інформаційній агресії шляхом використання відповідних інструментів реалізації державної інформаційної політики та розвитку національного інформаційного простору покладено на ДП «Центр захисту інформаційного простору України»</i>	Моніторинг та оцінка результатів діяльності установи Міністерством не здійснювалося
Видавнича сфера	Стан виконання повноважень
Забезпечення в межах повноважень, передбачених законом, виконання Українським інститутом книги функцій реалізації програм підтримки книговидавничої справи, популяризації української літератури в Україні та за кордоном, створення і підтримки електронних ресурсів для популяризації української літератури.	Виконання завдань забезпечено
Забезпечення створення, підтримки та промоції європейського канону української літератури, переклад та популяризація творів, включених до європейського канону української літератури	
<i>Реалізація державної політики у видавничій сфері покладена на Державний комітет телебачення і радіомовлення України</i> <i>Заходи із забезпечення підтримки книговидавничої справи, популяризації читання, стимулювання перекладацької діяльності, популяризації української літератури у світі покладені на ДУ «Український інститут книги»</i>	Моніторинг та оцінка результатів діяльності установи Міністерством не здійснювалося

Сфера вивезення, ввезення і повернення культурних цінностей	Стан виконання повноважень
<p>Забезпечення проведення державної експертизи культурних цінностей, заявлених до вивезення (тимчасового вивезення) та у разі їх повернення після тимчасового вивезення, а також обернених відповідно до закону в дохід держави. Видання свідоцтва на право вивезення (тимчасового вивезення) культурних цінностей з території України.</p> <p>Ведення бази даних про переміщені культурні цінності</p>	Виконання забезпечено
<p>Участь у формуванні та реалізації державної політики з питань тимчасово окупованих територій України у Донецькій та Луганській областях, Автономній Республіці Крим і м. Севастополі та населення, що на них проживає, з метою їх реінтеграції в єдиний культурний та інформаційний простір України</p>	Стан виконання повноважень
<p>Забезпечення інформаційної та культурної реінтеграції тимчасово окупованих територій України у Донецькій та Луганській областях, Автономній Республіці Крим і м. Севастополі, районів, прилеглих до цих територій, та населення, що на них проживає</p>	Заходи не планувались

Стан виконання рекомендацій, наданих Рахунковою палатою за результатами попереднього аудиту

У 2020 році Рахункова палата провела аудит ефективності використання коштів державного бюджету, виділених на загальне керівництво та управління у сфері культури, звіт про результати аудиту затверджений рішенням Рахункової палати від 25.02.2020 № 3-2. За результатами контрольного заходу надано 21 рекомендацію.

Вплив на нормативно-правове забезпечення

- розроблено та затверджено концепцію впровадження електронного обліку і презентації об'єктів культурної спадщини та культурних цінностей;
- унормовано ведення державного статистичного обліку театрів щодо їх діяльності;
- розроблено зразок свідоцтва на право вивезення (тимчасового вивезення) культурних цінностей з території України.

Довідково: Реалізація чотирьох рекомендацій у частині розроблення та прийняття Міністерством нормативно-правових актів триває. Одна рекомендація втратила свою актуальність.

Вплив на виконання організаційно-адміністративних функцій

- Мінкультури провадиться робота щодо формування Державного реєстру національного культурного надбання, до реєстру внесено 226 унікальних музейних предметів державної частини Музейного фонду України;
- оформлено технічний паспорт на будівлю Мінкультури по вул. Івана Франка, 19 у м. Києві.

Вплив на фінансово-господарську діяльність

- посилено контроль за дотриманням законодавства про публічні закупівлі.

Затверджено Положення про уповноважену особу³⁹ та визначено уповноважену особу відповідальною за організацію та проведення процедур закупівель у Мінкультури⁴⁰.

Поряд з цим не виконано 15 рекомендацій Рахункової палати:

- не внесено на розгляд Кабінетові Міністрів України пропозиції про вдосконалення нормативно-правових актів щодо створення та запровадження електронного інформаційного ресурсу культурної спадщини та культурних цінностей;
- не розроблено технічного завдання для тестової версії програмного забезпечення та впровадження пілотного проєкту генерації та обміну електронними уніфікованими даними про об'єкти культурної спадщини та культурні цінності;
- не розроблено Порядку обліку музейних предметів в електронній формі;
- не внесено змін до Порядку обліку об'єктів культурної спадщини, затвердженого наказом Мінкультури від 11.03.2013 № 158;
- не забезпечено введення в експлуатацію електронного інформаційного ресурсу культурної спадщини та культурних цінностей;
- не узгоджено із Законом України «Про культуру» Положення про Державний реєстр національного культурного надбання⁴¹;
- не затверджено Порядку створення страхових копій документів та колекцій, які внесені та/або підлягають внесенню до Державного реєстру національного культурного надбання;
- не затверджено Порядку вилучення з бібліотечних фондів документів, у тому числі ветхих та тих, що втратили актуальність, наукову та виробничу цінність або мають дефект, дублетних;
- не затверджено Порядку обліку театрів, створених у складі підприємств, установ, організацій, навчальних закладів;
- не затверджено Порядку ведення обліку, зберігання і використання типових зразків виробів народних художніх промислів та унікальних виробів народних художніх промислів;
- не затверджено Порядку передачі на постійне зберігання до профільних державних сховищ предметів і колекцій, знайдених під час проведення археологічних розвідок, розкопок, польової документації та звіту про проведені розвідки, розкопки;
- не затверджено Порядку розроблення плану організації території історико-культурного заповідника та історико-культурної заповідної території;
- не затверджено Порядку визначення та затвердження меж і режимів використання зон охорони пам'яток та внесення змін до них;
- не забезпечено внутрішнього контролю за плануванням та ефективним використанням бюджетних коштів;
- не розроблено методики розрахунку результативних показників бюджетних програм Міністерства.

³⁹ Наказ Мінкультури від 18.03.2021 № 207

⁴⁰ Наказ Мінкультури від 24.01.2024 № 38 «Про призначення уповноваженої особи Міністерства культури та інформаційної політики України»

⁴¹ Затвердженого постановою КМУ від 12 серпня 1992 року № 466

